

קב"ץ

שיחות מוהרא"ש

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומתוקים, אשר מתוך הנחל נובע
מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם יִשְׁקוּן העדרים, להתחזק
בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

כפי ששמענו וקבלנו מפה קדשו של
מרן מוהרא"ש שליט"א

בעניני ראש השנה

יצא לאור ערב ראש השנה תשע"ה

על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי ברסקלב

עיר הקדש ירושלים תובב"א

הַפֶּתַח לְהַשִּׁיג אֶת הַקּוֹנְטֵרַס הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכֵן סִפְרֵי אֲדָמוֹ"ר מִזֶּהר"ן מִבְּרֶסְלֵב זִי"ע
וְסִפְרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים:

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

בְּבִנְיָאֵל עִיר בְּרֶסְלֵב

גָּלִיל.

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית

מְתִיבְתָא הַיְכַל הַקְּדֹשׁ

Mesifita Heichal Hakodesh

1129 – 42nd Street

Brooklyn N.Y. 11219

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע באמצעות הדוא"ל

breslovinternational@gmail.com

סגולת וקדושת ימי ראש השנה הקדושים

א.

ביום זה מאיר מאד אור האין-סוף ברוך-הוא מוה"רא"ש נ"י אומר, שיום ראש השנה הוא יום מסגל מאוד לזכות להאיר על נפשו את האור האין-סוף ברוך-הוא, ולבקש ולפעל בו שיאיר לו אור השם יתברך כל השנה בלה, כי יום ראש השנה הוא יום בריאת אדם הראשון, ותקף ומיד בשנברא - זכה להאיר על נפשו את אור הגנוז לצדיקים שהאיר אז בעולם לפני החטא, ועל שם זה אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה כא סימן ג) על הפסוק (תהלים כו, א): "ה' אורי" - בראש השנה, כי אז האור היה במלואו, שהאיר את האור הגנוז בעולם, רק נסתלק אחר החטא, ונתיה בכיכול השוף בעולם, ואנחנו מבקשים בכל ראש השנה - שנוזכה לתקן את החטא של אדם הראשון, ונחזר אל האור הגנוז לצדיקים, ויאיר עלינו גם כן, עד שיאיר אצלנו האור הזה במשך כל ימות השנה בלה.

ב.

ענין דינא רבוא, שהיום השני היה שבת שהגנה עליו ואמר מוה"רא"ש נ"י, שזהו ענין המזכר בכתבי האריו"ל (שער הפגנות דרושי ראש השנה) על ב' ימי ראש השנה, יום א' דינא קשוא [דין קשה]

ויום ב' דינא רפוא [דין רפוי], כי ביום א' של ראש השנה, שהיה ביום ששי של ששת ימי בראשית, בו היה עקר דינו של אדם הראשון, שבו בו נברא ובו ביום סרה, וצריכים מלחמה גדולה אז להמתיק הדינים, ולבקש מן הקדוש ברוך הוא שנגצל מכל המקטרגים, ושידחה האור את החשך, ויאיר לו האור תמיד, אבל ביום שני, שהיה יום השבת, אז הגין עליו השבת מכל רע, והאיר לו אור הגנוז כל יום השבת, וכדאיתא בזהר (פרומה קלח ע"א): 'שבת אגין עליה, ולכן אז הוא דינא רפוא, ובו יכולים לפעל ביותר, שיתחיל להאיר אצלו אור השם יתברך, וישאיר אצלו האור כל השנה בלה.

ג.

חזק בדרך צחות וחתעוררות בענין הנ"ל לבאים לציון רבנו ואמר מוה"ר"ש נ"י, שענין דינא קשיא ודינא רפוא מתקנים בהוש, ביותר אצל הזוכים לנסע לציון רבנו ז"ל על ראש השנה, כי ביום ראשון עדיו יגיעים ועיפיים מלטמול הדרך, וקשה לרפז את המחשבה על כל הדברים שהוא זקוק להתפלל עליהם, ולכן מכנה בשם "דינא קשיא", אבל בשמוגיע היום השני, ואדם כבר התישב עצמו קצת, ונכנס בו חשק להזדרז להתפלל ולבקש הקדוש ברוך הוא על כל מה שצריך, לפני שהולפים ועוברים כל ימי ראש השנה, לכן מכנה אז בשם "דינא רפוא", כי מן השמים נותנים לאדם הזדמנות להשלים מה שחפר ביום ראשון.

שיחות מוֹתְרָא"ש

ד.

בתפלה ותקון הדבור מנצחים הנחש שמפתה שוב בראש השנה

ואמר מוֹתְרָא"ש נ"י, שְׁחַעְקָר, צְרִיף לְזֹכֵר, שְׁכַל הַתְקוּן שֶׁל הַטָּא אָדָם
הַרְאִשׁוֹן תְּלוּי בְּתַקוּן הַדְּבוּר – שִׁיתְחִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ,
וַיִּבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שִׁינְצֵל מֵעֲצַת הַנְּחָשׁ – שֶׁפִּתְּהָ לְאָדָם וְחוּהָ לְאָכַל
מִן עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית, וְשִׁיכֶת
לְכָל אָדָם בְּכָל זְמַן וּבְכָל מְקוֹם, וְכִמוֹ שֶׁמוּבָא הַרְבֵּה מְזוּהָ בַּסֵּפֶר הַקְּדוּשׁ
"תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף", בְּשֵׁם רַבּוֹ מֶרֶן הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ, זְכוּתוֹ תִּגְן
עָלֵינוּ. נִמְצָא, שֶׁבְּכָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵתְעוֹרֵר הַנְּחָשׁ לְפִתּוֹת נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹר עַל צְוֵי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, חֵם וְשִׁלּוּם, שְׂזוּהָ פְּלִלְיוֹת
הַמְּקַטְרוּגִים בְּשָׁמַיִם, שְׂרוֹצִים לְדוֹן אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדִינָא קְשִׁיָּא, חֵם
וְשִׁלּוּם, וְמוֹעֲנִים, שְׂאִין מַעֲשִׂיהֶם עוֹלִים כְּהַגֵּן, חֵם וְשִׁלּוּם, אֲבָל עַל יְדֵי
תְּפִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ – זוֹכִים לְהַנְצִל מֵעֲצַתוֹ הַרְעָה שֶׁל הַנְּחָשׁ, וּמִכָּל
הַמְּקַטְרוּגִים שֶׁל הַמַּלְאָכִים הָאֵלּוּ, כִּי אֲנַחְנוּ מוֹסְרִים אֶת עֲצֻמְנוֹ לְגַמְרֵי אֵל
הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאוֹמְרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בְּלַעֲדִיךָ אֵי
אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַנְצִל מִן הַנְּחָשׁ בְּלָל, וְרַק אַתָּה יָכוֹל לְהַסִּיר מֵעָלֵינוּ אֶת
הַנְּחָשׁ וְלְהַכְנִיעַ אוֹתוֹ", וְכִמוֹ שֶׁאָמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּדְבָּר (בַּמִּדְבָּר כ"א, ז):
"הַתְּפִלָּל אֵל ה' וַיִּסַּר מֵעָלֵינוּ אֶת הַנְּחָשׁ", וּבִכְחַת זְכוּת הַתְּפִלּוֹת זוֹכִים
לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ, וְזוֹכִים לְהַכְתֵּב וּלְהַחֲתֵם לְשָׁנָה טוֹבָה, וּלְחַיִּים טוֹבִים
וְשִׁלּוּם.

ה.

על ידי התפללות של ראש השנה גואלים את הדבור מיד הקלפות ואמר מוהרא"ש נ"י, שעל בן הצרוף של השם הו"ה הקדוש שמאיר בראש חדש תשרי, הוא 'זחיה', ויוצא מפופי תבות הפסוק (בראשית יב, טו): "ויראו אותה שרי פרעה ויהללו אותה אל פרעה" וגו', כי מבאר בדברי רבנו ז"ל (קושי מוהר"ן חלק א' סימן קסג), ששורה היא הדבור הקדוש של האיש הישראלי, שנותן לו שררה וממשלה בכל אשר צריך, וכשנתגלה עצם הוד יפי הדבור – שמתחילים לדבר הרבה אל הקדוש ברוך הוא, ושירים זמירות ושירי תשבחות אל הקדוש ברוך הוא, אזי כל הקלפות מתבטלות לגמרי, וגם הן מכרחות להודות על עצם יפי הדבור, שזהו "ויראו אותה שרי פרעה", באשר הקלפות רואות עצם יפי הדבור, אז מהללים אותה אל פרעה, שהוא ראש הקלפות, וחושבים שהוא ישתלט עליו, אבל אז מתקים בהם (קהלת ה, ט): עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, ששורה, שהיא הדבור, יורדת ביניהם ומוציאה מהם כל חיותם, וכמו שפיתוב אצל אברהם ושורה (בראשית יג, א): "ועל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו וגו', ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב". וכל זה שיד לימי ראש השנה הקדושים, שאז מתחילים להלביש את הדבור בלבושים יפים ומתדירים, ומרבים מאד בתפלות זמירות ותשבחות אל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, בכל מיני פיוטים נאים ושירים יפים, ועל ידי זה הקלפות מתבטלות לגמרי, ואינן יכולות לקטרג על נשמות ישראל כלל.

שיחות מוֹתְרָא"ש

ו.

השמחה בראש השנה נמשכת מתקין הדבור וההתחדשות

ועל בן הצרופ שם הוֹי"ה של הַדָּשׁ תִּשְׂרִי הַיָּא וְהוֹי"ה, כִּי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה מִב, ג) אֵין "וְהוֹי"ה" אֵלָא לְשׁוֹן שְׂמֵחָה, כִּי
אֵין עוֹד שְׂמֵחָה כְּמוֹ מִי שְׂמֵרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו וְתַבְרָךְ בְּכָל עֵת,
וּמְלַבֵּישׁ אֶת הַדְּבֹר, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, בְּלִבוּשֵׁים נְאִים וּמְהַדְרִים,
כִּי הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה הִיא הַאֲלֻקוֹת שֶׁשׁוֹרָה בְּתוֹךְ פֶּל אֶחָד וְאֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי הַדְּבֹר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו וְתַבְרָךְ, וּבִפְרָט עַל יְדֵי
הַנְּגוּנִים שֶׁשָּׂרִים אֵלָיו וְתַבְרָךְ בְּתַפְלָתוֹ, שֶׁבְּזֶה מְרַבִּים כָּל יִשְׂרָאֵל מְאֹד
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּזֶה מְלַבֵּישִׁים אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבוּשֵׁינָה נְהִירִין, וְנִמְתַּקִּים
כָּל הַדֵּינִים. מִשָּׁל לְמִלָּךְ שֶׁפָּעַם עַל בְּנוֹ, בְּשֶׁהַמֶּלֶךְ רוֹאֵה אֶת הַמַּלְכָּה
בְּלִבוּשֵׁינָה דְנְהִירִין, אֵזִי מְרַחֵם עַל בְּנוֹ (לְקוּטֵי מוֹתְרָא"ש חֲלַק א' סִימָן מִב), וְעַל בֶּן
הַצְּרוּף הוּא "וְהוֹי"ה", לְשׁוֹן שְׂמֵחָה, כִּי אֵז עַקֵּר שְׂמֵחָתֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (נְחֻמָּה ה, י): "לְכוּ אֲכָלוּ מִשְׂמָנִים וּשְׂתוּ מִמִּתְקִים, וְגו'" כִּי
קְדוּשׁ הַיּוֹם לְאֲדֻנֵינוּ, וְאֵל תַּעֲצֹבוּ כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעֻזָּכֶם", שֶׁזֶה סוּבֵב
וְהוֹלֵךְ עַל הַיּוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁאֵז עַקֵּר שְׂמֵחָתֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
וּכְשֶׁאֲדָם חֲזַק מְאֹד בְּכַח הַדְּבֹר, לְדַבֵּר תְּרַבֵּחַ אֵל הַשֵּׁם וְתַבְרָךְ, וְלִשְׂרִיר
זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת אֵל הַשֵּׁם וְתַבְרָךְ, עַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לוֹ פֶּחַ עֲצוֹם
לְעִשׂוֹת הַתְּחִלָּה הַדְּשָׁה בְּכָל עֵת, וְלִשְׂבַּח כָּל הַעֶבֶר שֶׁלוֹ לְגַמְרִי, שֶׁזֶהוּ
לְשׁוֹן "וְהוֹי"ה", לְשׁוֹן עֲתִיד, שֶׁאֲנִי מֵתְחִיל מְעַכְשָׁיו, מְרֵאשׁ הַשָּׁנָה זֶה,
לְעִשׂוֹת הַתְּחִלָּה הַדְּשָׁה לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו וְתַבְרָךְ, הַפֶּךְ מִלְשׁוֹן "וְהוֹי"ה" שֶׁהִיא

לשון צער, כי חושב מן העבר ש'לו, הגורם לו צער הרבה, על כן מסגל
מאד לעשות התחלה חדשה בראש השנה, לעסק בתפלה ובהתבודדות
להשם יתברך, ועל ידי זה יאיר אצלו אור השמחה לכל השנה בלה.

ז.

עבודת ראש השנה כעבודת אדם הראשון תקוה הדבור שבו תלוי המלכת ה'
פעם שאל אחד את מוהר"ש נ"י שיגלה לו קצת מסוד ראש השנה
הקדוש, ומה צריך להיות עקר עבודתו של אדם בראש השנה, וענה
ואמר לו מוהר"ש נ"י, הלא ראש השנה הוא יום בריאת אדם
הראשון, שאז אמר הקדוש ברוך הוא (בראשית א, כו): "נעשה אדם
בצלמנו כדמותנו", ואז קבל אדם הראשון את פת הדבור, וכמו שכתוב
(שם ב, ז): "ויפח באפיו נשמת חיים", ויהי האדם לנפש חיה, ואיתא
בתרגום אונקלוס: – "לרוח ממללא" הינו לרוח המדברת, ותכף ומיד
שקבל אדם פת הדבור, נתן בידו הפח להמליך הקדוש ברוך הוא על
כל רמ"ח איבריו ושם"ה גידיו, ולהפיל בו יתברך לגמרי, שזה ענין
קבלת על מלכות שמים שעושים בראש השנה, שממליכים הקדוש
ברוך הוא עלינו ועל כל רמ"ח איברנו ושם"ה גידנו, וכן ממליכים
הקדוש ברוך הוא על כל העולם כולו, כי עקר קבלת על מלכות שמים,
על ידי הפח והדבור, וכדאיתא בתקוני זוהר (פתח אליהו יז ע"א): 'מלכות –
פה', וזה תיה צריך להיות עקר עבודתו של אדם הראשון – להמליך
הקדוש ברוך הוא על כל פרטי הבריאה, ולהתפיל אליו יתברך על כל
פרט ופרט, וכמו שעשה אז ביום בריאתו – שהכיר בטובת גשמים,

שיחות מוהר"א"ש

שהצמחים צריכים גשם כדי לצמח, ותכף ומיד התפלל על זה, וירדו גשמים, וצמחו הכל (פמבא ברש"י בראשית פ"ק ב' פסוק ה'), וכן היה צריך להיות בכל פרטי הבריאה, הן רוחניים והן גשמיים, שיתפלל אדם אל הקדוש ברוך הוא על כל דבר, ויוריד השפעתו ותברך על כל פרט ופרט, וכן יודה לו ותברך על כל החסדים והטובות, שזוהי תכלית תענוגי הגן עדן, ושעשוע עולם הבא, להודות ולהלל אל השם ותברך תמיד (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ב').

ח.

מוד שרש הסתת הנחש שממשם כל כח הבחירה
אבל מחמת הבחירה והנפיון, נתן גם כח באדם להסיר דעתו מזה, ולהשוב שהכל תלוי בידו ובבחירתו, ובפרט בדברים רוחניים, שבהם עקר הבחירה, בזה נדמה לו שהכל תלוי בידו לבד, ואי אפשר להתפלל על זה, ולכן בשעה שהסית אותו הנחש לאכול מן העץ הדעת טוב ורע, בזה התחילה מלחמה עצומה בדעתו אם לצית לו אם לא, כי מצד אחד ידע מצווי ה' לא לאכול מעץ הדעת טוב ורע, כי לא צריכים לדעת מפושג של רע בלל, רק לאכול מעץ החיים, ולהלל בחי החיים על ידי תפלתו והודאתו התמידית אל ה', ולא להתעסק עם רע בלל (עין לקוטי הלכות פלאי הפרם הלכה ב'), אבל מצד שני הסית אותו הנחש, שעל ידי אכילה זו, יגיע למדרגה והשגה יותר גבוהה, לדעת שבין טוב ובין רע, הכל מהשם ותברך, שזוהי בודאי השגה גדולה מאד, ובאמת מובא בספרים הקדושים, שאלו היה אוכל אדם מקדם מעץ החיים, היה

יכול אחר כך לאכל מעץ הדעת טוב ורע, ולא היה מזיק לו, כי תכף ומיד שראתה שהכל אלקות גמור, ואין שום משגג של רע, אזי אין פח לשום רע לשלוט עליו, וממילא יראה אלקותו ותברך מכל פרט ופרט.

ט.

לאדם הראשון לא היתה שום עצה רק כח הדבור

אבל הנחש, שעליו רכב הסמ"ך מ"ם, הסית אותו לשנות את הצווי, ושיאכל מקדם מעץ הדעת טוב ורע, ועל ידי זה ירבה שכרו והשגתו, כי אז יוכל להפך גם הרע לטוב, ויגיע להשגה גדולה, וכמו שהסית אותו (בראשית ג, ח): "והייתם כאלקים ידעי טוב ורע", וזה היה נסיון גדול לאדם, כי נדמה לו למצוה ולדבר טוב, ובאמת לא נשאר לו כי אם עצה אחת נגד הנחש והסמ"ך מ"ם, והוא עצת התפלה, וכמבאר בכתבי האריז"ל (עין חיים שער מ"ז פרק ה', ומבאר בלקוטי הלקות ראש חדש חלקה ה' אות ל"ג), שהיה צריך אדם להשלים תפלתו מקדם, הינו להתפלל אל השם ותברך על זה בעצמו, שיציל אותו מן הנחש הפסית אותו עם מחשבות זרות, ומלביש אותן במצוות, כי אינו יודע איך להפטר ממנו, ואז על ידי תפלתו, היה מקבל סיועתא דשמיא מיתרת, והיה נצל ממנו, אבל עצת הסמ"ך מ"ם והנחש התגברה עליו, והסתיר ממנו פח התפלה גם בענינים רוחניים, כי הלא יש לך בחירה, ואיך תוכל להתפלל לה' על זה? ואף על פי שראה אדם שפעל בתפלתו ירידת גשמים וצמיחת חנו, אבל לא ידע שגם בענינים רוחניים יכולים לפעל הכל בתפלה, ולהסיר מעליו הנחש והסמ"ך מ"ם, וכמו שאמרו

שיחות מוֹתְרָא"ש

נשמות ישראל אל משה רבנו, כְּשֶׁנֶשְׁכּוּ אוֹתָם הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים
(במדבר כא, ז): "הַתְּפַלֵּל אֵל ה' וְיִסַּר מֵעַלֵּינוּ אֶת הַנְּחָשׁ", שָׁזָה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ
עַל הַנְּחָשׁ הַקְּדֻמוֹנִי, כַּמּוּבָא שָׁם בְּ"אוֹר הַחַיִּים" הַקְּדוֹשׁ, וְלִכְּנֵי הַתְּרַשְׁלָה
יָדוּ שֶׁל אָדָם הָרָאשׁוֹן, וּבֵא אֵל מַה שֶּׁבָא.

י.

עַקֵּר עֲבוֹדַתְנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה – לְהַמְשִׁיךְ הַבּוֹרָא בְּכָל עֲנִינֵינוּ
וְזֶהוּ עַקֵּר עֲבוֹדַתְנוּ בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא יוֹם בְּרִיאַת אָדָם
הָרָאשׁוֹן, וְיוֹם שֶׁקָּבַל כַּח הַדְּבוּר וְכַח תְּפִלָּה, וְיוֹם שֶׁהָיָה לוֹ נִסּוּן זֶה, וְלֹא
עָמַד בָּהּ – לְהַמְשִׁיךְ הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ בְּכָל עֲנִינֵינוּ, וְלִדְעַת, שֶׁאֵין לָנוּ
שׁוּם עֲצָה, לֹא בְּרוּחָנִיּוֹת וְלֹא בְּנִשְׁמִיּוֹת, בְּלִעְדֵי תְּפִלָּה אֵל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ,
וְלִבְקֶשׁ עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט שֶׁל יְמֵי חַיֵּינוּ, בֵּין עַל צָרְכִים גְּשָׁמִיִּים וּבֵין עַל
צָרְכִים רוּחָנִיִּים, וּבְזֶה אֲנַחְנוּ מְגַלִּים שְׂמֻקְבָּלִים עַל עֲצֻמְנוּ עַל מַלְכוּתוֹ
יִתְבַּרְךָ, וְשֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ מְלֵךְ, וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מוֹשְׁלָה.

יא.

מְשִׁיחַ נִקְרָא עַל שֵׁם 'מְשִׁיחַ אֱלֹמִים'
וְזֶה סוּד מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, שֶׁיֵּבֵא לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, וְכָל
בְּנֵי בְּשָׂר יִקְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְכִמוֹ שֶׁפְּתוּב (צְפַנְיָה ג, ט): "כִּי אֲזִי אֶהְפֹּךְ
אֵל עַמִּים שֶׁפֶה בְּרוּרָה לְקָרָא בְּשֵׁם ה' לְעַבְדוֹ שֶׁכֶּם אֶחָד", כִּי 'מְשִׁיחַ'
נִקְרָא עַל שֵׁם 'מְשִׁיחַ' אֱלֹמִים (לְקוֹטֵי מוֹתְרָא"ן חֶלֶק ב' סִימָן פג), שֶׁהוּא יְגַרֵם לְכָל
הַבְּרִיּוֹת, שֶׁהֵיוּ אֱלֹמִים עַד עַתָּה, וְלֹא דִבְרוּ וְהַתְּפַלְלוּ אֵל ה', שֶׁיִּתְחִילוּ
לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָם לְהַשִּׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל לֶבַם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר

עליהם בגשמיות וברוחניות אל השם יתברך בתמימות ובפשיטות
 גמורה, וכמו שכתוב (ישעיה לח, ו): "אז ידלג באיל פסח ותרן לשון אלם",
 שכל מי שהיה כמו אלם, יתחיל לרזן ולשיר אל השם יתברך, ומשיח
 יגלה את עצת התפלה כל כך, עד שכלם יבינו שגם נגד הנחש,
 והסמך מ"ם שרוכב עליו, אין עצה אחרת רק תפלה.

יב.

הארת הבינה, להתבונן מכל פרטי הבריאה, אור אלקותו יתברך,
 ולא רק זאת, אלא אף גם זאת יגלה משיח צדקנו, שכל תכלית פונת
 הנחש, שבא להסית את האדם ולהחטיאו, היתה רק כדי שיפתח את
 פיו, ויהיה משיח את כל לבו לפני השם יתברך. ועל פן אותיות משיח
 עולות בדיוק בגימטריא כמו האותיות נח"ש, ובשניהם יש אותיות
 ש"ח, רק שאצל נח"ש יש נ' כפופה, המורה על מלכות שמים שעדון
 כפופה ומסתרת, בעוונותינו הרבים, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי
 מוהר"ן חלק א' סימן א'), שג' היא לשון מלכות, ונ' כפופה מורה על הסרון
 'תקון' (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמז), ואצל משיח הנ' מחלקת לאותיות
 מ"י, שהיא הארת הבינה – להתבונן מכל פרטי הבריאה, אור אלקותו
 יתברך, וכמו שכתוב (ישעיה מ, כו): "שאו מרום עיניכם וראו מ"י ברא
 אלה", כי הוא יפתח התבוננות האדם בכבודו יתברך, עד שיתחיל
 לדבר אליו יתברך מכל פרט ופרט של הבריאה, הן רוחניים והן
 גשמיים, ולא יסיח דעתו מפנוי יתברך כלל.

יג.

וּבְשֵׁם שְׁעֵמֶד לְפָנֶיךָ לְדִין אֲבִינוּ הָרִאשׁוֹן הַיּוֹם, וְיֵצֵא בְּדִימוֹס בְּדִינוּ
וְכָל זֶה הוּא עֵצֶם סְגֻלַּת יוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה, שָׁבוּ צָרִיף אָדָם לְזִכְרֵךְ
הַיֵּטִב שָׁבוּ נִבְרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, וְבוּ נִתְנַסָּה וְבוּ נְדוּן, וְבוּ עָשָׂה תְּשׁוּבָה,
וְעַל כֵּן נִקְבְּעַ לְדוֹרוֹת לְיוֹם הַדִּין, וְכִמּוֹ שְׁמִזְזָר בְּתַפְלַת הָרִשׁ"ש הַקְּדוּשָׁה
זי"ע (בַּעַת פְּתִיחַת הַחֵיכַל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה): "וּבְשֵׁם שְׁעֵמֶד לְפָנֶיךָ לְדִין אֲבִינוּ
הָרִאשׁוֹן הַיּוֹם, וְיֵצֵא בְּדִימוֹס בְּדִינוּ, וְהֵאֲרַכְתָּ אִפְּךָ עִמּוֹ. כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּיב, חֶסֶד וְאַמֶּת וְקִדְמוֹ פָּנֶיךָ לְהוֹצִיא לְאוֹר מִשְׁפָּטָנוּ. שְׁפִטְנוּ
כְּצַדִּיקְתְּךָ ה' וְזַכְּרָנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ. וּפְקַדְנוּ בְּפַקְדַת יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים". וְהַעֲקֵר, עַל יְדֵי שְׁזוּכְרִים עַל אִיזוֹ תַּכְלִית נִבְרָא אָדָם הָרִאשׁוֹן,
וְאִיךָ יְכוּלִים לְתַקֵּן הַחֲטָא שְׁלוֹ, וְלְהַנְצִיל מִכָּאן וְלְהַבִּיא מִעֲצַת הַנְּחֻשׁ
וְהַסְמִיךְ מ"ם, שֶׁהוּא עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה, וְכָכָל שְׁאַנְחָנוּ מִרְבִּיב בְּתַפְלָה
בִּימֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, הֵן עַל רוּחָנִיּוֹת, הֵן עַל גְּשָׁמִיּוֹת, שֶׁהִיא פְּלָלִיּוֹת
הַתְּפִלּוֹת וְהַתְּחִנּוֹת וְהַפְּיוּטִים שְׁמִרְבִּיב בְּהֵם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּזֶה אֲנַחְנוּ
מִמְּלִיכִים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה יִתְּיָה
תַּקֵּן הָעוֹלָם, וּבִדְאִי יִתְּיָה לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה.

יד.

הַנֵּה הָעוֹלָם חוֹזֵר לְבְּרֵאשִׁית שְׁלוֹ:

וּסְפַר הָאִישׁ אֲשֶׁר שָׁמַע אֶת הַשִּׁיחָה הַזֹּאת מִפִּי מוֹתְרָא"ש נ"י, שָׂאף עַל
פִּי שְׁלֹא תִּיָּה אִזּוֹ יוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה מִמָּשׁ, אֲכַל מִרְבַּ כְּמִתִּיקוֹת הַדְּבִוּרִים
הַנְּעִימִים תִּיָּה נְדֻמָּה לוֹ כְּאִלּוֹ חוֹזֵר כָּל הָעוֹלָם אֶל יְמֵי מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

ואל יום בריאת אדם הראשון, וכאלו התחיל כל העולם בליו מחדש, אשרי הזוכה להכניס דבורי הצדיקים בתוך לבו, ולבלות ימי ראש השנה הקדושים בתפלות ובהתבודדות, וזמירות ותשפחות אל השם יתברך, ואז יזכה לתקן את אשר מטל עליו בתקון הדבור ובהמלכת הקדוש ברוך הוא, לתקן העולם אל שרשו, ולזכות להפתח ולהתחם בכתיבה וחתומה טובה ושנה טובה ומתוקה.

טו.

אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ

מוהרא"ש נ"י אומר, שאחד מן הדברים שאדם צריך לפעל בראש השנה, שיזכה לפתיחת הפה כל השנה, לדבר דבורים קדושים של תפלה והתבודדות אל השם יתברך, כי יש לבני אדם, רצונות וכסופים גדולים להתקרב אל השם יתברך, אבל אינם יודעים מה לעשות עם הפסופים והרצונות שלהם, ואיך להתקרב אל השם יתברך על ידיהם, כי לא למדו עמום למודי התפלה והתבודדות, ולא יודעים שיכולים לפרש כל שיחתם לפני השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולהכניס פסופים ורצונות לתוך דבורים, ולדבר אליו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו, ותבן אל אביו, ולכן לפעמים מתעוררים בהתעוררות גדולה מאד, אבל מיד אחר כך נופלים בדעתם, כי לא הצליחו לעשות שום בלי להחזיק בתוכו ההתעוררות, ועל כן חלפה ועברה ההתעוררות מהם, ולא זוכרים ממונה כלל, אבל אם היה אדם יודע, שתכף ומיד שיש לו התעוררות, עליו לפתח הפה שלו, ולהכניס

שיחות מוה"רא"ש

ההתעוררות בתוך דבורים, הנה תכף ומיד עושה פלי מפאר להחזיק בתוכו את ההתעוררות, והיה שמור אצלו לזמן רב, וכמוכא בספר הקדוש 'קדשות לוי' (פרשת יתרו, ולחג השבועות) בשם הרמב"ן הקדוש, על הפסוק (שיר השירים ב, ו): "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ"; "תחפץ" מלשון חפץ וכלי, שצריכים לעשות חפץ וכלי להחזיק בתוכו את ההתעוררות שנתעורר בקרב, והכלי הוא דבורי תפלה והתבודדות, ועל ידי שאדם מפרש שיהתו היטב בפיו, כל ההתעוררות שמתעוררת בקרב, נחקקת היטב בתוך נפשו, ומביאה אותו לדבקות עצומה בו יתברך. וזה מה שאנחנו מתפללים בראש השנה ויום הכפורים (בתפלת שמונה עשרה), וכבן תן כבוד ה' לעמו וגו' "ופתחו פה" למיחלים לה, שמבקשים את השם יתברך, שיתן פתחו פה לכל המיחלים והמצפים אליו ברצונות וכסופים, שיזכו לדעת מה לעשות עם הרצונות והכסופים שלהם, ויהיו נפתחים פיהם של ישראל לפרש כל רצונם וכסופם לפניו יתברך, בפה מלא, ואז בודאי יעשו כל הרצונות והכסופים רשם גדול למעלה ולמטה, ויפעלו כל משאלות לבם לטובה, ויזכו לשנה טובה ומתוקה.

מז.

בדרך חזרה הביתה, עלול מאוד לפול ברענו

מוה"רא"ש נ"י אמר, שכל אלו שזוכים להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, וקימו את ענין "בקי ברצא", שרצו בכח גדול ובהתלהבות עצומה לרבנו ז"ל, ושברו על זה מניעות עצומות, צריכים להזהר

ביותר אחר כך לקים את ענין "בקי בשוב", כי בדרך חזרה הביתה, עלול מאוד לפול בדיעתו, חס ושלום, האם היו בדיאות לי כל היגיעות והתרחות, הלא לא היה לי מקום טוב לישון ולאכל, וגם לא התפללתי כל צרכי וכו', כל מיני מחשבות ובלבולים כאלו, ולכן על האדם לדעת שבדרך חזרה, העבודה להיות "בקי בשוב", ולהאמין ולדעת שקבל מרבנו ז"ל פחות חדשים, להתמודד עם כל מצבי החיים, וכמו שפעם אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל, אחר שהיה אצלו על ראש השנה, ולא רצה מוהרנ"ת ז"ל לנסע הביתה, כי חשש מעצם המגיעות, והבלבולים, ותבזיונות שיקבל מאשתו ומחונתנו ומאביו, וענה ואמר לו רבנו ז"ל: "עד עכשו קימת **"בקי ברצא"**, ועכשו עליך לקים **"בקי בשוב"**, ולכן סע הביתה לשלום", ובמלים אלו חזק רבנו ז"ל את מוהרנ"ת ז"ל מאוד, וממש החיה אותו, כי נדמה לו, אולי עליו להשאיר אצל רבנו ז"ל בקביעות, ולשפח מפל העולם ומפל משפחתו, ולא להתבלבל מהם כלל, אבל בשאמר לו רבנו ז"ל: "עכשו העבודה שלך להיות **"בקי בשוב"**", אזי הבין שיש עבודה מיוחדת גם בחזרה הביתה, ובחזרה לבין אנשי העולם, והוא חלק מן העבודה, בדיוק כמו **"בקי ברצא"**, כי דיקא בשיש לו שתי בקיאות אלו, הולך בדרך התשובה באמת (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ו').

יז.

רבנו ז"ל מעניק להם חרב יפה וממשמת ואמר מוהר"א ש"נ, שהעקר לזכר בדרך חזרה מרבנו ז"ל, שקבל בלי

שיחות מוה"רא"ש

זיון נפלא מרבנו ז"ל, שילוח אותנו כל השנה, ויעזר לו לכבוש כל המלחמות שלו, והוא "הרב התפלה", כי רבנו ז"ל מעניק לכל המקרבים אליו, מתנה נוראה ונפלאה שיקח עמו חזרה הביתה, והוא "הרב התפלה", וכדרך השרים החשובים, שמוצאו חזן בעיני המלך, בשנוסעים חזרה מלפני המלך, המלך מעניק להם הרב יפה ומקשטת, לזכרון ולאות הוקרה על כל מה ששרתו את המלך. וכן הוא אצל רבנו ז"ל, שכל אלו שמסרו נפשם לנסע לרבנו ז"ל על ראש השנה, ושכרו על זה מניעות עצומות, מבית ומבחוץ, רבנו ז"ל מעניק להם הרב יפה ומקשטת, שתלוח אותם כל השנה בלה, והיא "הרב התפלה", וכשאדם מתבונן במתנה יקרה זאת, ומבין שבאמת רבנו ז"ל מסר לו כלי נפלא בזה, שיעזר לו לנצח כל מלחמותיו, אזי יחזר הביתה עם חיות אהרת לגמרי, ולא יפול בדעתו כלל משום דבר, אדרבה, יהיה מוכן ומזומן להשתמש עם "הרב התפלה" נגד כל מניעה ועיבוי שיבואו ממולו, ויזכה לנצח כל מלחמותיו בנצחון גדול.

יח.

עד שתרגיש בעצמך שאתה נקי מכתמים

וספר מוה"רא"ש נ"י, שבתחלת התקרבות הרב החסיד רבי שמואל אייזיק לרבנו ז"ל, חלם חלום נורא מאד, שהיה באיזה יער גדול, ואבד את דרך היציאה מהיער, ולא היה יכול לחזור לביתו, ופגש באיש אחד, שהיה חגור בחרב חדה בעלת שתי פיות, ונחרד רבי שמואל אייזיק מאד, אך האיש הזה הראהו סכר פנים יפות, ואמר לו: "אל תפחד, בא

אתיו", והלך עמו, עד שבאו לבית גדול ביער, ואמר לו: "הכנס לבית הזה, ושם יש הרבה חרבות קטנות, ויש לך רשות לקחת גם כן מהחרבות הקטנות, אך דע איך להתנהג אתן בדרך ממצעת, ונכנס לשם, וישב שם זמן אחד, ואמר לו: אינך יכול לקחת מפה שום חרב, עד שתרגיש בעצמך שאתה נקי מכתמים בגופך ובכריתך, ותדע איך לאחז את החרב שתיטול מפה", ובתוך כך סכבו אותו עננים כפולים ומכפלים בחשכה גדולה, ודחף אותו הזקן אל מחוץ לבית, ואמר לו: "עדין אינך מכשר לזה מחמת העננים, אך אם תוכל לבוא, הלאה ביער עומד בגין מפאר, יש שם אמן כזה, שהוא מחדד את החרבות הקטנות, וגם אפלו את החרב הגדולה של האיש שראית, שהוא יודע היטב איך לאחזה, אף על פי כן, מכרח גם כן לחדד חרבו אצל האמן הזה, אך מי יודע אם האמן יפתח לך את הדלת שתכנס אצלו..." כל זה היה חלומו של ר' שמואל אייזיק, ונבהל מאוד מפל החלום והיה לבו נקפו מאוד, ומיד החליט לנסע אל רבנו ז"ל ולספר לו כל החלום, אבל היה עני מדבא ולא היה לו כסף לנסע לרבנו ז"ל, והלך רגלי מרחק רב, וכשהגיע אל בית רבנו ז"ל, היה הפתח סגור, ודפק דפיקות רבות עד ששמע קול דממה דקה מאחורי הדלת, שרבנו ז"ל אומר לו: "אתה שמואל אייזיק?" אין כעת אפשרות לפתח לך בשום אופן, ור' שמואל אייזיק עמד בערף שעה, ובכה בקול ובלב נשבר כזה, עד שפתח לו רבנו ז"ל הדלת, ואמר לו: "הלא אמרו לך עוד בביתך, מי יודע אם תוכל להכנס?" אך קימתי: כל השערים ננעלו, ושערי דמעות שבבית

שיחות מוֹהֲרָא"ש

כָּל כֶּף לֹא נִנְעָלוֹ, וְהַכִּינ ר' שְׁמוּאֵל אֵיזוּיק שְׂרַבְנוּ ז"ל יוֹדֵעַ מַחְלֹמוֹ,
וּפְתוּחַ לְסֵפֶר לוֹ... וּבְתוֹךְ כֶּף אָמַר לוֹ רַבְנוּ ז"ל: "הֲלֹא עֲנָנִים רַבִּים
סִבְבוּךָ", וְנִבְהַל וְהִשְׁתוֹמֵם ר' שְׁמוּאֵל אֵיזוּיק עַל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ כְּנֹחַ, עַד
שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לִפְתּוֹחַ פִּי לְדַבֵּר אֶפְלוּ דְבוּר אֶחָד לִפְנֵי רַבְנוּ ז"ל
מַחְלֹמוֹ, וְאַחַר כֶּף בְּשִׁבְתָּ, אָמַר רַבְנוּ ז"ל אֵת הַתּוֹרָה הַנִּדְפָּסֶת בְּלִקּוּמֵי
מוֹהֲרָ"ן (חֵלֶק א' סִיּוּן ב'), הַמִּתְחַלֵּת: 'עֵקֶר כְּלֵי זֵינּוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא הַתְּפִלָּה'
וְכוּ, וְכָל הַתּוֹרָה הִיא פְּרוּשׁ עַל הַחֲלוּם, וְכַמְעַט שֶׁהִתְעַלֵּף ר' שְׁמוּאֵל
אֵיזוּיק, מִגִּדְל תְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁרָאָה אֶצֶל רַבְנוּ ז"ל, וּמֵאֵז הִתְקַשֵּׁר ר'
שְׁמוּאֵל אֵיזוּיק לְרַבְנוּ ז"ל מְאֹד, וְהָיָה חֲדוּשׁ נוֹרָא בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה,
בְּיָדוּעַ (עֵינֵי בִּסְפֵר הַקֹּדֶשׁ 'טוֹבוֹת זְכוּנוֹת' סִיּוּן ב').

יט.

צְרִיכִים גַּם לְדַעַת אִיךָ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַחֶרֶב

נִמְצָא, שֶׁגִּלְהָ רַבְנוּ ז"ל, שֶׁהֵיכְלוּ שֶׁל מְשִׁיחַ, מֵלֹא עִם הַחֶרֶבוֹת, כִּי לְכָל
מִלְחָמָה, וְלְכָל מְנִיעָה וְעֵבֹב, צְרִיכִים סוּג חֶרֶב אַחֲרַי, וְכִשְׁבָּאִים אֶל
הַצַּדִּיק, מְקַבְּלִים כָּל הַחֶרֶבוֹת הַנִּחְוָצוֹת לוֹ לְמִלְחָמוֹתָיו, וְכֵן מְקַבְּלִים
הַיְדִיעָה וְהַבְּקִיאוֹת אִיךָ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַחֶרֶבוֹת, כִּי חוּץ מֵעֵצֶם הַמִּתְנַהֵּה
שֶׁל הַחֶרֶב, צְרִיכִים גַּם לְדַעַת אִיךָ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַחֶרֶב, כִּי כִּלֵּי יְדִיעָה
זֹאת, יְכוּלִים לְחַתֵּךְ וְלְהִזִּיק עֲצָמוֹ חֵם וְשָׁלוֹם, אֲבָל הַצַּדִּיק מְלַמֵּד אוֹתוֹ
אִיךָ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַחֶרֶב, שֶׁלֹּא לְהַטּוֹת אוֹתוֹ לְיָמִין וְלְשְׂמָאל, רַק לְקַלֵּעַ
אֶל הַשְּׁעָרָה וְלֹא יִחָטֵא, וְכָל זֶה מְקַבְּלִים מִן הַצַּדִּיק בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְלִכֵּן
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֹק מְאֹד בְּדַעְתּוֹ, הֵן בְּנִסְיַעְתּוֹ לְקִרְאָת צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל, וְהֵן

בנסיעתו חזרה לביתו, וזכר היטב שקבל מרבנו ז"ל מתנה נפלאה שהיא "חרב התפלה", כי אז יזכה לנצח כל מלחמותיו כל השנה, ותהיה לו שנה טובה ומתוקה באמת.

ב.

לבקש הקדוש ברוך הוא בראש השנה על שמירת העינים מוהרא"ש נ"י אומר, שמאד מסגל לבקש מתקדוש ברוך הוא בראש השנה שיזכה אל שמירת העינים, ותהינה לו עינים קדושות, לראות אלקותו ותברך מכל דבר, ולהיות נשמר מלראות דברים אסורים וממאים, כי על ראש השנה נאמר, (דברים יא): "תמיד עיני הוי"ה אלקיך ביה מרשית השנה ועד אחרית שנה", שמראשית השנה, שהוא ראש השנה, מתגלה הארה מיחדת של "עיני ה'" (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ט). ותבך ומיד פשיש התגלות של "עיני ה'", משם נמשך פח לכל אחד ואחד להמשיך על עצמו הארה עצומה מפנה, כי העינים הגשמיים נמשכות מעולם גבוה הנקרא "עיני ה'", ואם היה האדם מקדש ומטהר עיניו, היה זוכה לראות דברים עליונים וגבוהים מאד מכל דבר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רנד), שזוהי מדרגת הצדיקים, שעליהם כתיב (תהלים לד, טז): "עיני ה' אל צדיקים", שצדיקים יש להם "עיני ה'" וראים אלקות מכל דבר.

בא.

כל אחד ואחד מישראל, יכול לזכות לכהינת עיני השם: וכמו כן כל אחד ואחד מישראל, יכול לזכות לזה, כי לכל אחד יש

שיחות מוֹתֵרָא"ש

נְקֻדַּת הַצְּדִיק, וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (ישעיה מ, כא): "וְעַמּוּד פְּלִים צְדִיקִים". וְאִתָּא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (וּמוּבָא בְּלִקוּטֵי מוֹתֵרָא"ן חֶלֶק א' סִימָן כג) שֶׁכָּל אֶחָד מֵיִשְׂרָאֵל נִקְרָא צְדִיק, עַל שֵׁם שֶׁנִּמְוָל, וְלִכֵּן מִמִּילָא יֵישׁ לוֹ קִשְׁר אֶל "עֵינֵי ה'", וְכִפֵּי שֶׁמְקַדֵּשׁ עֵינָיו, וְשׁוֹמֵר אוֹתָן מִלְּהִסְתַּפֵּל בְּרַע, כֵּן נִמְשַׁכֵּת עָלָיו הָאֲרָה מֵעֵינֵי ה', עַד שֶׁרוֹאֶה דְּבָרִים נִפְלְאִים, מַה שְׁאִין אֲהָרִים רוֹאִים כָּלֵל, וְלִכֵּן דִּיקָא בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁאֵזוּ יֵישׁ הָאֲרָה מִיְהוּדַת שְׁל "עֵינֵי ה'", כִּי הוּא רֵאשִׁית הַשָּׁנָה, וְעֲלִיָּה בְּתִיב "תְּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקִיָּךְ בְּה'", אֵז הַזְּמַן מְסַגֵּל מְאֹד לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל שְׁמִירַת הָעֵינַיִם, שְׁיִזְכֶּה גַם כֵּן לְעֵינַיִם קְדוּשׁוֹת, תְּמִיד יִרְאוּ אֶלְקוּתוֹ וְיִתְבַּרַךְ מִכָּל דְּבָר.

כב.

דִּיקָא אַחַר תְּקִינָה הַלֵּב שֶׁל אֱלוֹהִים כֵּן תְּקִינָה הָעֵינַיִם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה וּפְעַם הַסְּבִיר מוֹתֵרָא"ש נ"י, שֶׁדִּיקָא אַחַר הַדָּשׁ אֱלוֹהִים, שֶׁהוּא זְמַן שְׁזוּכִים לְמוֹל אֶת עֶרְלַת הַלֵּב, וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים ל, ו): "וּכְמֹל ה' אֶלְקִיָּךְ אֶת לִבְכֶּךָ וְאֶת לִיבֵב זֶרְעֶךָ" – רֵאשִׁי תְּבוֹת אֱלוֹהִים (לִקוּטֵי מוֹתֵרָא"ן חֶלֶק א' סִימָן קמא), מִיַּד אַחַר כֵּן, מְסַגֵּל מְאֹד לְזָכוֹת לְקַדְּשֵׁת הָעֵינַיִם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי הָעֵינַיִם וְהַלֵּב קְשׁוּרִים בְּזָה וּבְזָה, וּכְמוֹ שְׁאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, (עִבּוּדָה זָרָה כח ע"ב) שׁוּרֵינֵי דְעֵינָא בְּאִבְנֵתָא דְלִבָּא תְּלוּ [מְאוּר הָעֵינַיִם תְּלוּי בְּטַרְפֵּשׁ הַלֵּב], וְכִשְׁיֵשׁ טְהַרַת הַלֵּב, יְכוּלִים לְכוּא לְיַדֵּי קְדֻשַׁת הָעֵינַיִם, וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּמִדְבָר טו, לט): "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם".

כג.

בשיש לב מזכר, אזי העינים רואות קדשה מכל דבר
 כי לכאורה יש להבין, הלא הלב הולך אחר העינים, וכמו שאמרו
 חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פרק א' הלכה ה') עינא לבא תרי סרסורי
 לעברה, כי העין רואה והלב חומד, ואם בן למה פתיב "ולא תתורו
 אחרי לבבכם" קדם, ואחר כך ואחרי עיניכם, לכאורה הנה צריך להיות
 התפד? אבל התרוץ הוא, שעינים רואות כפי הכנת הלב, אם יש
 לאדם לב מזכר, אזי העינים שלו רואות קדשה מכל דבר, ואין שום
 דבר שבעולם יכול לבלבל אותו כלל, מה שאין בן אם עדין לא זכה
 לטהר את לבו, אזי עיניו רואות דברים מאוסים מכל דבר, וקשה לו
 מאד לטהר ראות עיניו, ולכן דיקא אחר חדש אלול, שזוכים אז למול
 ערלת הלב, מיד אחר כך, בראש השנה, יכולים לזכות לטהרת עינים,
 ולהמשיך על עצמו את "עיני ה' אלקיך מרשית השנה ועד אחרית
 שנה", ולראות אלקותו יתברך מכל דבר.

כד.

בעת תקיעת שופר נמצאות כל האבדות שאדם אבד כל השנה
 ואמר מוהרא"ש נ"י שאפלו אם אדם פגם בזה הרבה, רחמנא ליצלן,
 ואבד הרבה אבדות של הקדשה על ידי שלא שמר את עיניו, פאשר
 מגיעה עת תקיעת שופר הוא זמן מסגל מאד להתנדות על זה לפני
 השם יתברך, ולבקש מחילה סליחה וכפרה על כל מה שפגם, וכן
 לבקש עזר וסיוע מן הקדוש ברוך הוא שיזכה, מכאן ולהבא, לשמור

שיחות מוה"רא"ש

את עיניו, פי בעת תקיעת שופר נמצאות כל האבדות שאדם אבד כל השנה, ומחזירים אותן למי שחוזר בתשובה באמת, ולכן אז הזמן מסגל ביותר, לבקש מהשם יתברך למצא כל האבדות שנאבדו ממנו כל השנה על שלא שמר את עיניו, ויזכה לפעל מהילה סליחה וכפרה, ולקדש ראות עיניו באמת.

בה.

שמירת עינים פותחת את הצנור של פרנסה

וכמעט אין דרשה בראש השנה, שלא יעזר בזה מוה"רא"ש נ"י על שמירת העינים, ורגיל מוה"רא"ש, גרו יאיר, לומר, שכלם מתפללים בראש השנה על פרנסה, ועל בן ראוי לדעת, ששמירת עינים, פותחת הצנור של פרנסה, והרמוז בפסוק (תהלים קמה, טו): "עיני כל אליך ישרו ואתה נותן להם את אכלם בעתו"; "ישרו" יכולים לקרא גם בשין ומנית – "ישרו" – לשון שכירה, הינו לומר, אם בני אדם יכוננו "כל" ראות עיניהם להסתפל רק "אליך" תתברך, וישר אוותן מלהסתפל ברע, אזי אתה נותן להם את אכלם בעתו, ולא יחסר להם שום דבר כלל, ולכן אשרי המתפלל על זה בראש השנה, שיזכה לקדשת העינים כל השנה בלה, כי יזכה להמשיך על עצמו קדשה עליונה מאד, וגם בגשמיות לא יחסר לו שום דבר כלל.

תקיעת שופר

כו.

גדל הזמן של התקיעות ומעלת התפלות והודוים אז

מוהרא"ש נ"י אמר, שאין לתאר ואין לשער כלל את עצם מעלת העת רצון שיש בשמים בשעת תקיעת שופר, כי אז כל השמים פתוחים, והקדוש ברוך מאזין ומקשיב לתרועת עמו ישראל ברחמים, וכל מה שמתפללים ומבקשים אז בשעת תקיעת שופר, עולה למעלה ביחד עם כל התקיעות הקדושות, ונתקבל לרחמים ולרצון לפני פסא כבודו יתברך, ולכן אסור להיות בטלן ברגעים אלו, רק לדעת שכל החשפעות של כל השנה תלויות בעת רצון הזאת, ועליו להרבות תפלות ובקשות על כל מה שצריך ברוחניות ובגשמיות, ואז בין התקיעות מסגל מאוד להתודות בלחש בפיו על כל עוונותיו, וכמו שמועיד רבי חיים ויטאל ז"ל על האריז"ל (פרי עין חיים שער כו פרק ה'): "מורי ז"ל נהג להתודות בלחש בין שפתיו בין התקיעות, כי אז, בתקיעות דמישב לפני מוסף, השמן מערבב ואינו יכול לקטרג" וכו', עין שם. ובדאי איננו יכולים לתאר לעצמנו על מה היה האריז"ל הקדוש מתודת בין התקיעות, כי איזה מושג של חטא היה שיד אליו, אבל אף על פי כן עינינו רואות שהקדוש האלקי רבי חיים ויטאל ז"ל

שיחות מוה"רא"ש

כותב בך... ואם בן, מכל שפן אנחנו, איך שאנו נראים, אנו צריכים להתודות לפניו יתברך ברנעים קדושים ונעלים אלו, על כל מה שעשינו במשך כל ימות כל השנה, ובזה בודאי יתכפרו כל עוונותינו, ונזכה לשנה טובה ומתוקה באמת.

כו.

על ידי שמיעת קול שופר מאדם פשר, היצר הרע נשבר, ונתעורר תשובה ואמר מוה"רא"ש נ"י, שעלינו לזכר את דברי רבנו ז"ל (ספר המדות אות תשובה סימן מה): 'על ידי שמיעת קול שופר מאדם פשר, היצר הרע נשבר, ונתעורר תשובה בעולם, עין שם, הרי שעל ידי הקולות של השופר ששומעים מתוקע הגון, שוכרים היצר הרע לגמרי, וזוכים לתשובה שלמה, וכן מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקיטת מוה"ר"ז חלק א' סימן ה') שעל ידי שמיעת קול שופר מתוקע הגון נפשטת העקמומיות שבלבו של אדם, וזוכים לישרות לב לעבד את השם יתברך באמת, כי קולות השופר הם כמו קולות של רעמים, שעליהם אמרו חכמינו הקדושים (ברכות נט ע"א): 'לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומיות שבלב, כי הקולות הקדושים של השופר פוגעים בגלגל המוח כמו רעם, ומגרשים משם את היצר הרע, ומפשיטים כל העקמומיות שבלבו – שבלבו עקם וסחרחרר ממונו יתברך, חס ושלום, ועל בן מי ששומע תקיעת שופר מתוקע הגון, לא יפחד כל השנה מרעמים, כי כבר נפשטה העקמומיות שבלבו על ידי השופר, ואינו מפחד מקול רעמים כלל, וזוכה לישרות לב, שבלבו שלם עם ה' אלקיו.

ב.ח.

על התוקע והמתפללים לקשר עצמם עם כל נשמות ישראל ואמר מוהר"א ש"ש נ"י, שלבן כדאי להצטרף למנין של אנשי שלומנו האמתיים, שמתפללים באהבה ובאחדות גמורה, ומקפידים שיהיו התוקע ובעלי התפלות פשרים והגונים, שמקשרים את עצמם עם כל נשמות ישראל ביחד, כי רק אז יוצאים ידי כל התקיעות והתפלות כראוי, וכמבאר בשלחן ערוך (ארח חיים סימן תקפא סעיף א' ב"מ"א) שאם יש לתוקע או לבעל תפלה שזנא אחד בקהל, שאינו מכוון להוציא, אזי גם אז הביו אינם יוצאים, עין שם. נמצא, שעקר מעלת בעל תוקע ובעל תפלה הגון, שמקשר את עצמו עם כל נשמות ישראל ביחד, ורק אז בלם יוצאים ידי חובתם כראוי.

ב.ט.

בשעת תקיעת שופר צריך לעקר כל השנאה שבלב ומוהר"א ש"ש נ"י תמיד מעורר את כל אנשי שלומנו בעת תקיעות שופר, שיזהרו מאד לעקור מעצמם כל מיני שנאות וקנאות שיש בלבם על שום בר ישראל, כי אז בשעת תקיעת שופר צריכים בלם לעמד לפני פסא כבודו יתברך, ואי אפשר לעמד לפני פסא הכבוד כי אם על ידי התקשרות כל נשמות ישראל ביחד, וכמבאר היטב בדברי רבנו ז"ל בתורה "תקעו ממשלח" (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן א'), ולכן אם יש אחד שאינו יכול להתאחד עם כל נשמות ישראל, הרי שהוא גורם נזק והפסד לבלם, חס ושלום, ומוהר"א ש"ש נ"י כל כך מקפיד על זה, עד

שיחות מוה"רא"ש

שמבקש ומתחנן ברכים בכל פעם לפני תקיעת שופר, בקול בכי ממש, שאם נמצא בבית הכנסת אחד שאינו יכול להתאחד עם נשמות ישראל ביחד, שיצא מבית הכנסת תכף ומיד, ולא יפסיד לאחרים מחמת שנאתו. ואף על פי שמוכן מתוך דבריו הקדושים של מוה"רא"ש נ"י, שמוכן גם על המלאכים המקטרגים למעלה, שאם אינם יכולים להתאחד עם נשמות ישראל, שיצאו משם בהחלט, ולא יקטרגו על נשמות ישראל, חס ושלום, כי מה הם יודעים מהנסיונות הקשים והמרים שעוברים על נשמות ישראל בזה העולם, ואיך יש להם רשות לקטרג עליהם בעת כזאת? אבל בפשטות הכוונה על כל אחד ואחד מהמתפללים הנמצא שם, שיזהר לעקר מעצמו כל מיני קנאות ושנאות שיש בלבו, ויקבל על עצמו מכאן ולהבא להיות באהבה ובאהבה גמורה עם כלם, ועל ידי זה תעלינה כל התקיעות והתפללות לרחמים ולרצון, ויפעלו כלם כל משאלות לבם לטובה, אשרי הזוכה לתקיעת שופר כזאת.

ל.

תקיעת שופר היא צעקה אל השם יתברך בלי מלים מוה"רא"ש נ"י אומר, שמוצות תקיעת שופר היא מצוה נדירה מאד, כי היא ענין של קול פשוט של צעקה ושועה אל השם יתברך בלי תבואה ומלים, ויש לה פח לשבר כל הדינים וכל הגזרות רעות, ואין השטן יכול לקטרג עליהם, כי מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ה') שאחר גזר דין, אי אפשר להתפלל בפרוש, כסדר התפללות, רק צריכים

להלביש התפלות בספורי דברים, כדי שלא יבינו המקטרגים, עין שם. וזה עצם מעלת תקיעת שופר, שהיא תפלות של קולות וצעקות אל השם ותפודה, בלי מלים מפרשות, רק צעקות עמקות וקדושות היוצאות מעמק הלב, ולכן אין השטן יכול לקטרג עליהו, כי אין מבין אותן כלל, וכמו שמוכא בפוסקים (טור ארח חיים סימן תקפה) אין שטן ואין פגע רע ראשי תבות שופר, ורק השם ותפודה לכד מבין ומאזין מביט ומקשיב לקול התקיעות הקדושות האלו, והוא ותפודה עושה מהן מה שעושה, ולכן בשעת התקיעות מסגל וכדאי מאד להלביש תפלות ובקשות על כל מה שצריכים ברוחניות ובגשמיות, כי בכח התקיעות, תעלינה כל התפלות הללו לפני כבודו ותפודה, ותפעלנה כל מה שצריכים, אשרי מי שהוא חכם ועיניו בראשו ויודע מעלת העת רצון שיש בשעת התקיעות ומנצל אותה בעבורו בכל עניניו, ובעבור כל נשמות ישראל, בגשמיות וברוחניות, שבודאי יזכה לשנה טובה ומתוקה באמת.

לא.

יש מלאכים שהופרים ומבקשים תמיד אחר הקדושות הנאבדות מזהרא"ש נ"י אמר, שהרגעים הקדושים של תקיעות שופר הוא זמן מסגל למצוא כל האבדות הקדושות שנאבדו לאדם על ידי עונותיו, כי מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פח), שעל ידי עונות ותאוות, חס ושלום, מאבדים אבדות, וכמו שכתוב (תהלים קיב, ו): "תאנות רשעים תאבד", כי אדם יש לו נשמה קדושה וגבוהה, הבאה מרום

שיחות מוֹתָרָא"ש

גָּבְהֵי מְרוֹמִים, שֶׁהֵיָא חֵלֵק אֵלֹךְ מִמַּעַל מִפְּנֵי, וּבְאֲשֶׁר חוֹטֵא חֵם וְשָׁלוֹם, הוּא אוֹבֵד חֵלְקִים קְדוּשִׁים שֶׁל נִשְׁמָתוֹ, וְאֵינּוּ יוֹדֵעַ אִיפּוּא לְמִצְאָם, אֲבָל יֵשׁ מְלֹאכִים שֶׁחוֹפְרִים וּמְבַקְשִׁים תְּמִיד אַחַר הַקְּדוּשׁוֹת הַנְּאֻכָּדוֹת, כִּי אֵינָם רוֹצִים שֶׁיִּרְדּוּ לְטֻמְיוֹן, חֵם וְשָׁלוֹם, וּכְשֶׁהֵם מוֹצְאִים אִיזוֹ אֲבָדָה – נַעֲשֶׂה בֵּינֵיהֶם רַעַשׁ וְשִׁמְחָה גְּדוּלָה, וְהֵם תּוֹקְעִים בְּשׁוֹפְרוֹת, תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה, כִּי הֵם רוֹצִים לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם מִן הַשְּׁנָה שְׁלוֹ – שֶׁיָּבֵא לְדְרוּשׁ, לְבַקֵּשׁ וְלַקְחַת אֶת הָאֲבָדָה שְׁלו, וְזֶה מְרַמֵּז כְּרֵאשֵׁי תְּבוֹת תְּאֻוֹת רִישׁוּעִים תִּ'אֲבָד, תִּר"ת, שֶׁהוּא גַם הַסִּימָן שֶׁל תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה, כִּידוּעַ.

לב.

כְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה הַזְּמַן לְהַתְּעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה, וְלַהֲתַחִיל לְבַקֵּשׁ אַחַר אֲבָדוֹתָיו אֲבָל עַל פִּי רַב, אָדָם נִתּוֹן בְּשָׁנָה רִוּחַנִית עֲמוּקָה כָּל כּוֹף, עַד שֶׁאֵינּוּ שׁוֹמֵעַ אֶת הַקּוֹל שֶׁל הַתְּקִיעוֹת הָאֵלּוּ בְּכֻלָּל, וְלָכֵן גַּם אֵינּוּ מוֹתְעוֹרֵר לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֶת הָאֲבָדוֹת שְׁלו, אֲבָל בְּיַמֵּי רֵאשׁ הַשְּׁנָה הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, שֶׁאֵז יֵשׁ מִצְוָה לְשִׁמּוֹעַ קוֹל שׁוֹפֵר, אֵז הוּא הַזְּמַן הַמְּסַגֵּל לְהַתְּעוֹרֵר מִן הַשְּׁנָה הַרִוּחַנִית הַזֹּאת, וְלַהֲתַחִיל לְבַקֵּשׁ אַחַר הָאֲבָדוֹת שְׁלו, וּבְפֶרֶט כְּשׁוֹזָכָה לְשִׁמּוֹעַ קוֹל תְּקִיעַת שׁוֹפֵר מִכַּעַל תּוֹקֵעַ הַגּוֹן, שֶׁתּוֹקֵעַ כְּדִגְמַת הַמְּלֹאכִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁמְחַפְּשִׁים אַחַר הַקְּדוּשׁוֹת הַנְּאֻכָּדוֹת וְגַם מוֹצְאִים אוֹתָן, הֵינּוּ שׁוֹבְכִל הַתְּקִיעוֹת שְׁלו יֵשׁ יְכֻלַּת לְעוֹרֵר אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִן הַשְּׁנָה שְׁלָהֶם, שֶׁיָּבֵאוּ לְקַחַת הָאֲבָדוֹת שְׁלָהֶם, אֵז הַזְּמַן מְסַגֵּל מְאֹד לְמַצֵּא כָּל הָאֲבָדוֹת הָאֵלּוּ, וְלַחֲזוֹר אֶל קְדוּשָׁתוֹ, וְלָכֵן

אם אדם מתרחק או בתשובה באמת, ומבקש מהקדוש ברוך הוא שתחזרה כל האבדות אליו, בודאי יזכה לפעל כל משאלות לבו לטובה, ויתמלאו כל הסרונותיו, וימצא כל מה שנאבד לו מעודו.

לג.

על ידי עוונותיו יכול לאבד את בת זוגו

ואמר מוהר"א ש"נ, שאחת מן האבדות הקדושות היא בת זוגו של אדם, ולפעמים, על ידי עוונותיו יכול לאבד אותה, חס ושלום, כי אשתו של אדם נמשלת לאבדה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (קדושין ב' ע"ב): 'דרכו של איש לחזר אחר אשה', משל לבעל אבדה שמחזר על אבדתו, כי בעולם העליון היו שתי הנשמות אחת (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רסה), ורק פשיטתו למטה בזה העולם נפרדו לשני חלקים, אחד לאיש ואחד לאשה, והנה בשאדם שומר על קדשתו, ומתחזק בגיל צעיר, על ידי זה מוצא אבדתו בקלות, ובונה בית נאמן בישראל לשם ולתפארת, אבל לפעמים על ידי עוונותיו, ובפרט על ידי פגם הברית, רחמנא ליצלו, אבדתו מתרחקת ממונו, וקשה לו מאד למצוא בת זוגו, ואפילו אם ימצא אותה, תהיה מתנגדת לו, ולא תהיה נוטה אחר רצונו, ואז אין שלום-בית, רחמנא ליצלו, ונחשב כמו שאבד אבדה, חס ושלום, ואז עצתו לחזר בתשובה על העוונות שגרמו את אבדתו, ובדרך זה תחזורנה בלן אליו באמת, ולכן בעת תקיעת שופר, שאז מעוררים מן השינה, וקוראים לאדם לבוא למצוא את האבדות שלו, אז הזמן מסגל מאד לבקש שיזכה למצוא זוגו התגון מן השמים, וכן

שיחות מוֹתָרָא"ש

לְבַקֵּשׁ עַל שְׁלוֹם בֵּית אֲמָתִי, וּבְזִכּוֹת וּבְכַח הַמְצָנָה הַגְּדוּלָּה שֶׁל תְּקִיעַת שׁוֹפָר, בְּיָדָי יִזְכֶּה לְמִצְוֵי זְוִיגוֹ הַהֲגוֹן מִן הַשָּׁמַיִם, וְגַם לְשְׁלוֹם בֵּית אֲמָתִי, וְיִמְצָא כָּל אֲבֹדוֹתָיו בְּשִׁלְמוֹת.

לד.

בְּשַׁעַת הַתְּקִיעוֹת הַזֵּוּרוֹת כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁל הָאָדָם בְּלִמּוּד וּזְכִירֹן הַתּוֹרָה וְעוֹד אֲבֹדָה שֶׁל אָדָם, שְׂיִכּוֹל לְקַבֵּל חֲזָרָה בְּשַׁעַת תְּקִיעוֹת שׁוֹפָר, הֵם לְמוּדֵי תּוֹרָה שֶׁנִּשְׁכַּחוּ מִמֶּנּוּ בְּמִשְׁךָ יָמֵי חַיָּו, כִּי שִׁכְחָה נִקְרָאת בְּשֵׁם אֲבֹדָה, וּכְמוֹ שֶׁקָּרָאוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֶת הַשׁוֹכַח לְמוֹדוֹ "מֵאֲבֹד", וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ (אֲבוֹת ה', יב): 'מֵהִיר לְשִׁמְעַ וּמֵהִיר לְאֲבֹד', וְלִפְנֵי שֶׁאָדָם יוֹצֵא לְאוֹיֵר הָעוֹלָם מְלַמְּדִים אוֹתוֹ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וּמֵרְאִים לוֹ אֶת כָּל הַחֲשׂוֹנוֹת שְׂיִכּוֹל לְהַגִּיעַ אֲלֵיהֶן, אֲבָל בְּשִׁיזְיָא לְאוֹיֵר הָעוֹלָם – נִשְׁכַּח הַכָּל מִמֶּנּוּ, וּמִזֶּה בָּא שֶׁקָּשָׁה לוֹ הַלְמוּד מְאֹד, וְאֵינּוּ הוֹלֵם שֵׁישׁ לוֹ קֶשֶׁר וְשִׂיכּוֹת אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל אִם תִּיהַ יוֹדֵעַ שֶׁבְּאֲמַת כְּבֹר לְמוֹד הַכָּל מִקֶּדֶם, רַק שֶׁנִּשְׁכַּח מִמֶּנּוּ, וְהִיא רַק אֲבֹדָה שֶׁעוֹמְדַת לְהִמְצֵא – בְּיָדָי תִּיהַ מִתְחִיל לְחַפֵּשׂ אַחֲרָיו, וְלֹא תִיהַ נָח עַד שֶׁתִּיהַ מוֹצֵאָהּ בְּשִׁלְמוֹת. וְלִכֵּן בְּשַׁעַת תְּקִיעַת שׁוֹפָר שֶׁאֵז מְעוֹרְרִים אֶת בָּלֵם מִן הַשָּׁנָה – שְׂיִבּוֹאוּ לְבַקֵּשׁ וּלְקַבֵּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁלָּהֶם, אִז תּוֹמֵן מִסְגָּל מְאֹד לְבַקֵּשׁ מִתְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁיִתְעוֹרֵר מְאֹד לְלִמּוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִקַּבֵּל עַל עֲצֻמוֹ קְבֻלָּה חֲזָקָה, שֶׁמֵּהִיִּם וְהִלָּאָה יִתְחִיל לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמוֹ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲפִלּוּ בְּדֶרֶךְ אֲמִירָה בְּעֵלְמָא,

ובכח מצות תקיעת שופר, בודאי יזכה למצוא כל אבדותיו, ויזכה לחזור את התורה באמת.

לה.

הצדיקים שומרים את האבדות שלנו ומחזירים אותן אלינו ואמר מוהרא"ש ג"י, שעל פן באים אל צדיקים על ראש השנה, כי כל האבדות נמצאות אצל הצדיק (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קפח), כי הצדיק, מרב עבודתו ויגיעתו בעבודת השם יתברך, מוצא כל האבדות שלו, ואחר כך מחפש ומבקש אחר כל האבדות של שאר אנשי העולם, וכנגמת המלאכים שמחפשים תמיד אחר אבדות, שלא תהיינה נאבדות לגמרי, והוא חסד גדול מהשם יתברך שהאבדות נמצאות אצל הצדיק, כי בדרך זו הצדיק שומר עליהם, בשומר אבדה נאמן, ומוכן להחזיר האבדה אל האדם, תכף ומיד שיבא לבקש אותה, ובדרך זה לא תהיה האבדה אבודה אצל הסטרא אחרא, הם ושלום, וכמבאר בכתבי האריז"ל (פרי עץ חיים בנגנת ברפת "על הצדיקים"), שעל שם זה אנחנו אומרים שלש פעמים בכל יום: "וישים חלקינו עמהם", שאנחנו מבקשים מתקדוש ברוך הוא, שהאבדות שלנו, שהן "חלקנו" וחלק מנפשנו, תהיינה נשמרות אצל הצדיקים, ובודאי יחזירו אותן אלינו בשנהיה ראויים לקב, רק הצדיק בודק מקדם את האדם אם אינו רפואי, כי אולי יבוא אחד לקחת אבדה שלא בדין, ועדן אינו ראוי לקב, ולכן הצדיק דורש אותו מקדם אם אינו רפואי, ואם פונתו רצויה לשמים באמת, אז מחזיר אבדתו אליו.

לו.

אנו באים לרבנו על ראש השנה - כדי למצוא האבדות שלנו ולכן אנחנו באים אל רבנו ז"ל בראש השנה, כי אז תוקעים בשופר, ואז מחזירים לאדם כל האבדות שאבד כל השנה וכל החיים, ואם יהיה אדם בתשובה, ויקבל על עצמו מבאן ולהבא להיות איש פשוט באמת, ושלא יהיה רמאי, חס ושלום, אזי יחזיר לו רבנו ז"ל את כל האבדות שלו, ויזכה לעשות התחלה חדשה בלמוד התורה הקדושה, ולחזור לכל המודים הקדושים שישב מאז שיצא ממעי אמו, וכן בחזרה יזכה למצוא זוגו שאבד על ידי עוונותיו, חס ושלום, וכן אברהם יזכה לשלום-בית אמתו, ויתחבר רצון אשתו אליו, נמצא שתקיעת שופר היא עת רצון נוראה ונשגבה מאד, ואשרי הזוכה לנצל את הרגעים הקדושים של תקיעת שופר לבקש מהקדוש ברוך הוא למצוא את כל האבדות שלו, כי אז ישלמו כל חסרונותיו, ויזכה לשנה טובה ומבשרת ברוחניות ובגשמיות, אשרי לו ואשרי חלקו.

תשליך

לו.

מוהרא"ש נ"י אמר, שהמנהג של אמירת "תשליך" הנהוג בתפוצות

ישראל בראש השנה, שנוסד עוד מהקדמונים (ענין שלחן ערוך ארח חיים סימן תקפג סעיף ב' ב"מ"א), יש בו פח גדול לעורר אדם לתשובה, ולמסירת נפש בעבור כבוד שמו ותברה, כי מלבד הטעם הפשוט המובא בפוסקים (ענין שם ב"מ"א), שהוא על שם הפסוק (מכאן ג, יט): "ותשליך במצולות ים כל הטאתם" – לעורר אדם להשליך כל עוונותיו למצולות ים, למקום שלא יזכרו עוד, יש עוד טעם נפלא (מובא בלבוש ארח חיים סימן תקצו), שהוא זכר להליכת אברהם ויצחק אל העקדה, כי בדרפם אל העקדה, רצה הסמוך מים למנעם מלקים רצון ה', והפך עצמו לנהר גדול, לעכב אותם מללכת הלאה, ומסרו אברהם ויצחק נפשם להכנס אל תוך המים, ובאו המים עד צואריהם, וצעקו "הושיעני אלקים כי באו מים עד נפשי", ואז נתיבש הנהר, ונעלמו המים, ועמדו ביבשה, והכירו שהמים היה רק דמיון של הסמוך מים (כמובא במדרש תנחומא פרשת וירא), ואמירת "תשליך" על יד הנהר מזכיר לנו על גם זה, שמיד שאדם מוכן למסור נפשו בשביל קדשת שמו ותברה, ומשליך עצמו מנגד לקים רצונו ותברה, מיד מתבטלים מלפניו כל המניעות, וכל המניעות מתהפכות לנעימות.

לח.

וספר מוה"רא"ש נ"י, שבראש השנה שנת תק"ע, בשעה שהלך רבנו ז"ל לאמירת תשליך, על יד הנהר בוג בעיר ברסלב, והיה כבר חלוש פח מאד, פתאום החליק רבנו ז"ל, ונפל לתוך הבוץ, ומיד הרימו אנשי שלומנו את רבנו ז"ל, ורצו והביאו לרבנו ז"ל חליפת בגדים נקיים,

שיחות מוה"רא"ש

וְנֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל אֲמִירַת תְּשֻׁלִּיָּהּ, וְחֹזֵר לְבֵיתוֹ, וּמֵיָד אַחַר כֵּן, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל תּוֹרָה נִרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, הַתּוֹרָה "תִּקְעוּ אֶמוּנָה" (בְּלִקְוֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן ה'), שֶׁהִיא הַתּוֹרָה הַכִּי אֲרָכָה בְּסֵפֶר הַקְּדוּשׁ "לִקְוֵי מוֹהַר"ן", וְכֵּן מִגִּלְתָּה רַבֵּנוּ ז"ל יְסוּד הָאֱמוּנָה, אִיךָ שֶׁצָּרִיךְ כָּל אֶחָד לְחַפֵּשׂ אֶת עֵצְמוֹ אִיפּוֹא אוֹחֻז בְּאֱמוּנָה, וּלְחַזֵּק אֶת עֵצְמוֹ בְּאֱמוּנָה, וְאִיךָ שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהִיטֵל מוֹכֵן וּמוֹזְמֵן לְהַתְּגַלְּגֵל בְּכָל מִיָּנִי רֶפֶשׁ וְטִיט בְּשִׁבִיל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם וּמִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹאֻ דוֹקָא בְּשִׁבִיל מִצְוָה מוֹשֵׁשׁ, אֲלֹא כָּל דְּבָר שֵׁנִישׁ בּוֹ רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲפִלּוֹ עַל מִנְהַג יִשְׂרָאֵל בְּעֵלְמוֹ, צָרִיךְ לְגַלְּגֵל עֵצְמוֹ בְּכָל מִיָּנִי רֶפֶשׁ וְטִיט בְּיַד לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה נַחַת רוּחַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְכֵּן רַמְזוֹ רַבֵּנוּ ז"ל כָּל אֲשֶׁר קָרָה אֲצִלּוֹ בְּשַׁעַת אֲמִירַת תְּשֻׁלִּיָּהּ, וּבְכִדְרָה רַבֵּנוּ ז"ל לַעֲשׂוֹת תּוֹרוֹת נִפְלְאוֹת מִכָּל דְּבָר אֲשֶׁר קָרָה אֲצִלּוֹ, וְכָל זֶה שֶׁיֵּשׁ לְטַעַם אֲמִירַת "תְּשֻׁלִּיָּהּ" הַנּוֹכַח לְעֵיל, שֶׁהִיא לְהַזְכִּיר לָנוּ אֶת מְסִירַת נַפְשָׁם שֶׁל אַבְרָהָם וַיְצַחֵק, בְּלִבְתָּם לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ, שֶׁהִשְׁלִיכוּ עֵצְמָם לְתוֹךְ הַמַּיִם וְהִרְפִּישׁ וְהַטִּיט בְּיַד לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל זֶה הֵיטֵה הַכֵּנָה לְ"עֲקֵדַת יְצַחֵק", שֶׁפְּרוֹתֶיהָ אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וּבְכַתְּהָ אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים וְכֹאֵין בְּדִין בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּמוֹזְכָּרִים זְכוּתָהּ בְּכָל הַתְּפִלוֹת שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה.

ל.מ.

וְאָמַר מוֹהַר"א ש"נ"י, שֶׁבְּאַמַּת שְׁנַי טַעְמִים אֵלּוּ שֶׁל אֲמִירַת "תְּשֻׁלִּיָּהּ", זָכַר לְהַשְׁלִיכַת עוֹזְנוֹת לְמִצְוֹלוֹת יָם, וְזָכַר לְמְסִירַת נַפְשָׁם שֶׁל אַבְרָהָם וַיְצַחֵק בְּלִבְתָּם אֵל הָעֲקֵדָה, שֶׁנִּיחָם עוֹלִים בְּקִנְיָה אֶחָד, כִּי בָּחַ מְסִירַת

נפשו של אדם בשביל השם יתברך, שמוכן להשליך נפשו מנגד, כדי לעשות רצון הבורא יתברך שמו, בכת זה מודדים לו מן השמים מדה בנגד מדה, ומשליכים עוונותיו למצולות ים, למקום אשר לא יזכרו עוד, כי כמו שאינו מסתפל על שום דבר, רק מכיל שכלו ודעתו לעשות רצון השם יתברך, כמו כן מן השמים, לא מסתכלים על שום דבר, ולא על כל מה שפגם, רק משליכים כל עוונותיו למצולות ים, ועושים אותו נקי ומצחצח, בתינוק שנולד דמי.

מ.

ואמר מוהר"א ש"נ, שמקבל מפי צדיקים, שכל העוונות שמשליכים אל תוך הפנים בראש השנה, בעת אמירת תשליך, חוזרים ושוואבים אותם מן הפנים, בעת שאיבת מים שלנו, לאפית מצות לחג הפסח, כי בימי תשרי עושים תשובה מיראה, מאימת הדין והמשפט של ראש השנה ויום הכפורים, ועל העושה תשובה מיראה, אומרים חכמינו הקדושים (יומא פו ע"ב), עוונות נעשים בשנגות, אבל בימי ניסן, עושים תשובה מאהבה, מאהבת הנפים שעושה לנו הקדוש ברוך הוא ביציאת מצרים ובקריעת ים סוף, ועל תשובה מאהבה אומרים חכמינו הקדושים (שם): עוונות נעשים בזכות, נמצא שבימי ניסן יכולים לחזור ולהציא כל העוונות מן הנזהר, שהרי נהפכו לזכות, ומהם אפשר לאפות את המצות שהם מיכלא דמהימנותא [מאכל של אמונה], כי מתקף האמונה זוכה להבין למפרע, שכל מה שעבר עליו, הפל למוכה, להביא אותו לידי תשובה אמתית, ולדבקות אמתית בבורא יתברך

שמו, ולכן אשרי המתעורר בימי ראש השנה הקדושים, ובפרט בעת אמירת "תשליח", לזכור האמונה, ולבקש מהקדוש ברוך הוא שיזכה לאמונה ברורה ומזככת כל השנה בלילה, ולהיות מוכן ומזמן לעשות הכל בשביל לקיים רצונו יתברך, כי אז יקבל סייעתא דשמיא מיהדת לעלות ולהתדבק באור האמונה, ולהמתיק מעליו כל הדינים, ולקבל שנה טובה ומתוקה, אשרי לו ואשרי חלקו.

שבירת מניעות על הקבוצה בראש השנה

מא.

להיות אצל רבנו בראש השנה, הוא מסודות ורזי נסתרות הבריאה מוה"רא"ש נ"י אמר, שעצם מעלת הענין להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה אין לתאר ואין לשער בלל, כי רבנו ז"ל אמר בפרוש (תני מוה"ר"ן סימן תה): "הראש השנה שלי הוא חידוש גדול, והשם יתברך יודע שאין זה בירושלם מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה לבד, שאני יודע מהו ראש השנה, וכל העולם בלוי תלוי בראש השנה שלי", ואם אדם יתבונן קצת בדבורים אלו, יכול לתאר לעצמו מעט מעצם מעלת הענין להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, שהוא אחד מסודות ורזי נסתרות הבריאה, ודיקא מחמת שהוא דבר נעלם ונסתר מאד מבני אדם, לכן הרבה אנשים אין מכינים אותו, ושואלים עליו כל מיני

קשיות, אבל כבר אמר רבנו ז"ל על זה (תני מוהר"ן סימן תו): "הרי מפילא מקשים עלי הרבה קשיות, יהיה להם עוד קשיא, אבל אני אומר לכם שאין דבר למעלה מזה", ולכן כל מי שיש לו מח בקדקדו, יעשה פל מה שביקלתו להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, ולא ימנע אותו שום דבר שבעולם, ועל ידי זה בודאי יזכה לשנה טובה ומברכת.

מ.ב.

מסירות נפשם של אנשי להתפלל בקבוצה פשהגבול היה סגור ואמר מוהר"א ש נ"י, שאפילו באותן השנים שלא היו יכולים להגיע לציון רבנו ז"ל כדי לשהות שם בימי ראש השנה תקדושים, פי הגבול היה סגור ומסגור, אף על פי כן ידעו כל אנשי שלומנו, שצריכים להתקבץ יחד על ראש השנה, ולהתפלל ביחד עם מנין אנשים שמתפללים בהתקשרות לרבנו ז"ל בראש השנה, והוא על פי דבורו של מוהר"נ"ת ז"ל, שאיפוא שמתקבצים יחד מנין של אנשי שלומנו, בודאי לנסע מסוף העולם עד סופו לרחף הראש ביניהם. ואנשי שלומנו היו מוסרים נפשם על זה, בדיוק כמו שמוסרים נפשם היום להגיע אל ציון רבנו ז"ל בעיר אומן על ראש השנה, כי ידעו שאצל רבנו ז"ל, העקר הוא ראש השנה, ואין דבר גדול מזה, וצריכים מסירות נפש להתפלל ביחד עם קבוצה הנקרא על שם רבנו ז"ל, ולכן עשו כל מיני פעולות שבעולם לקיים זאת, ולא היה שום דבר שבעולם יכול למנוע אותם.

מוג.

זכרונות מקבוצת ראש השנה בשנים תש"ב, תשכ"א, תשכ"ב בשכונת איסט סייד
וספר מוה"רא"ש נ"י, שבתחלת התקרבותו, בשנות צעירותו, נודע לו
ממעלת הענין להתקבץ יחד עם מנין של אנשי שלומנו בראש השנה,
ולכן פער בו מאד לקיים דבר זה, אבל היה כמעט בלתי אפשרי, כי
היה גר בשכונת ברונקס שבניו יורק, והמנין היחידי של אנשי שלומנו
היה בשכונת איסט סייד בפער מנהטן, מרחק רב ועצום מאד ממקום
מגורי אביו, אבל בשנת תש"כ החליט שבכל מחיר הוא מכרח
להתפלל עם קבוצת אנשי שלומנו בראש השנה, והיו לו מניעות
עצומות על זה, כי אביו הגאון הקדוש ז"ל לא הסכים לזה, והיתה
תמיחה גדולה בעיני אביו, לאן הוא רוצה לילך להתפלל בראש השנה,
הלא אין רבי או רב המנהל את בית המדרש של חסידי ברסלב, ושאל
אותו אביו ז"ל, האם יש למתפללים, או לכל הפחות לבעל התפלה, זקן
ופאות? וידע מוה"רא"ש נ"י שבמעט בלם היו מגלחי זקן, ורק הפעל
תפלה היה מניח זקנו לגדל קצת לפני ראש השנה, שלא יהיה דובר
שקרים באומרו "וזקנו מגדל" (בתפלת "הנני העני מפעש"), והכרח לשנות
מפני השלום, ואמר לאביו, שיש שם אנשים עם זקנים ארפים... ושאל
אותו אביו ז"ל, ואיפוא תאכל? ואמר לאביו, שהבטיח לו אחד מן
האנשים מקום טוב לאכול... ואודות מקום לישון לא היתה בעיה, כי
באותה שכונה היתה ישיבת תפארת ירושלים של הגאון רבי משה

פּינְשֵׁמַיִן, זְכַר צַדִּיק לְבִרְכָה, שְׁשֵׁם הָיָה מוֹהֲרָא"ש נ"י לומֵד כָּל הַשָּׁנָה,
וְהָיָה יָכוֹל לִישׁוֹן שָׁם.

מ.ד.

הַעֲקָר שְׁפָלָם בָּאוּ לְקַנּוּם רְצוֹן רַבְנֵי ז"ל לְהַתְקַבֵּץ יַחַד
וּבְכוּן, אַחַר שֶׁחָשַׁב שֶׁחַבֵּל מְסֻדָּר, בָּא מוֹהֲרָא"ש בְּעֶרְב רֵאשׁ הַשָּׁנָה
לְשִׁכּוֹנָה הַנ"ל, בְּהַתְעוֹרְרוֹת נִפְלְאוֹת וּבְתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁימוֹת גְּדוֹלָה, כְּדֵי
לְהַשְׁתַּתֵּף בַּקְבוּץ הַקְדוּשׁ שֶׁל רַבְנֵי, וְלֹא הִסְתַּכֵּל עַל שׂוֹם דְּבַר כְּלָל, כִּי
לֹא הָיָה אֲכַפְתָּ לֹא מִי וּמִי נִמְצָא שָׁם, הַעֲקָר שְׁפָלָם בָּאוּ לְקַנּוּם רְצוֹן רַבְנֵי
ז"ל לְהַתְקַבֵּץ יַחַד עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּכְלָם הִתְפַּלְּלוּ בְּהַתְקַשְּׁרוֹת לְרַבְנֵי
ז"ל, וְהָיָה בִּינֵיהֶם אַחֲדוּת גְּדוֹלָה, וְזֶה הָיָה "קְבוּץ רֵאשׁ הַשָּׁנָה", הֵרֵאשׁוֹן
שֶׁמוֹהֲרָא"ש נ"י הִשְׁתַּתֵּף בּוֹ. אַחַר תְּפִילַת עֲרֻבִית, לָקַח אוֹתוֹ הָאִישׁ
שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ מְקוֹם לְאָכּוֹל, אֵל אִיזוֹ מְסַעְדָה שֶׁהָיְתָה פְתוּחָה לְכַבוֹד רֵאשׁ
הַשָּׁנָה, לְאֲנָשִׁים שֶׁשָּׁלְמוּ מִקִּדְּם הַחַג, וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ מוֹהֲרָא"ש נ"י לְשָׁם
הִשְׁכּוּ עֵינָיו, כִּי הִבְחִין שֶׁהָיְתָה שָׁם עֲרֻבּוּכָה גְּדוֹלָה שֶׁל כָּל מֵינֵי סוּגֵי
אֲנָשִׁים וְנָשִׁים מְכַל הַשְׁכּוֹנָה אֲשֶׁר בָּאוּ לְשָׁם, לְאָכּוֹל סְעוּדַת יוֹם טוֹב...
וְחָשַׁב בְּדַעְתּוֹ: "וְכִי בָּאן מִתְּאִים לְאָכּוֹל סְעוּדַת לַיִל יוֹם טוֹב שֶׁל רֵאשׁ
הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא"? וּכְמוֹכֵן, תַּכְּף וּמִיָּד בָּרַח מוֹהֲרָא"ש נ"י מִשָּׁם,
וְלֹא אָכַל כְּלוּם וְלֹא עָשָׂה קְדוּשׁ כָּל הַלַּיְלָה, רַק הִתְבּוֹדַד כְּמַעֲטָ כָּל
הַלַּיְלָה בַּמְּקוֹם שֶׁהָיָה יָשׁוּן, וּבִבְקָר לֹא אָכַל כְּלוּם עַד שֶׁעָשׂוּ קְדוּשׁ בְּבֵית
הַמְדָּרֵשׁ אַחַר תְּפִילַת שַׁחֲרִית, וְאָז אָכַל קֶצֶת מְזוֹנוֹת, וְכֵן בְּלֵיל שְׁנֵי שָׁל
רֵאשׁ הַשָּׁנָה לֹא הָיָה לוֹ מַה לְאָכַל עַד קְדוּשׁ בְּיוֹם שְׁנֵי, וּכְכֹה עָבַר לוֹ כָּל

שיחות מוה"רא"ש

הראש השנה במסירת נפש עצומה, אבל לא היה אכפת לו פלל מפל זה, כי בא רק לקיים את רצון רבנו ז"ל להתקבץ ביחד על ראש השנה, והבין היטב אז את שיחת רבנו ז"ל (היי מוה"ר"ן סימן תד): "אם לאכול אם שלא לאכול, אם לישון אם שלא לישון, אם להתפלל אם שלא להתפלל, אך ורק שתהיו אצלי על ראש השנה", והחיה את עצמו בזה מאד.

מה.

מניעות של שנת תשכ"א

לשנה האחרת, שנת תשכ"א, הזמין אותו אחד מאנשי שלומו, שהיה גר באותה שכונה של האיסט סייד, לא רחוק מן בית המדרש, לאכול אצלו, כי נודע לו שבשנה שעברה לא רצה לאכול במסעדה, והסכים לזה מוה"רא"ש נ"י, אבל גם שם לא מצא מוה"רא"ש נ"י קורת רוח, כי האיש שהוא גם הזמין הרבה מבני משפחתו, וכלם ישבו אצל השלחן, אנשים ונשים ביחד, ומוה"רא"ש נ"י שהיה אז בחור צעיר – התבייש מאד, וישב בשתיקה אצל השלחן במשך כל מתקן הסעודה באשר פניו פבושות בקרקע, וצפה בקצר רוח שבכר תסתים סעדת החג, ויוכל להפלט על נפשו מהסבל שעבר עליו אז, ונפרד מהם בנימום ומהר לדרבו. אבל מאז החליט בדעתו, שמאז והלאה לא יאכל אצל אף אחד, רק יביא עמו אכל מהבית לסעודת יום טוב, ויאכל לבד בחדרו, ולמה צריך לטובות מאחרים? וכן עשה, שלשנה הבאה, וכן לאחר שהתחתן בשנת תשכ"ב, הביא עמו אכל בשבא לקבוץ של ראש השנה, ואכל לבד בחדרו, והיה יכול לעשות את שלו בעבודת

השם יתברך, ללמוד ולהתבודד הרבה עמו יתברך כל ימי ראש השנה הקדושים באין מפריע.

מז.

מסירות נפש צריכים כדי להגיע אל קבוץ של אנשי שלומנו בראש השנה וספר לנו מוהרא"ש נ"י כל זאת, כדי להראות לנו איזו מסירות נפש צריכים כדי לזכות להגיע אל קבוץ של אנשי שלומנו בראש השנה, ובפרט היום, שתהלה לאל הגבול פתוח, ויכולים להיות על ציון רבנו ז"ל ממש בעיר אומן על ראש השנה, לכן בודאי אנו צריכים למסור נפשנו בכל מיני אופנים להגיע לשם, ולא להסתכל על שום מניעות שיש על זה, ורבנו ז"ל בודאי ומליץ טוב בעדנו, ויפעל בעדנו לשנה טובה ומתוקה, ותהיה לנו פתיחה וחתומה טובה בתוך כל נשמות ישראל, אמן.

מעלת הזוכה להיות אצל רבנו בראש השנה

מז.

שלשה ראשים מתקבצים ביחד מוהרא"ש נ"י אומר, שקשה מאד להסביר לבני אדם את המתנה הנפלאה הזאת הנקראת "ראש השנה" שקבלנו מרבנו ז"ל, הינו זה

שיחות מוה"רא"ש

שצוה עלינו להתקבץ יחד על ציונו הקדוש בעיר אומן, ולהתפלל בהתקשרות אל רבנו ז"ל, ובהתקשרות אל כל הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה, ובהתקשרות אל צדיקי אמת שבדור, כי על ידי ראש השנה של רבנו ז"ל, אדם מתחיל את השנה החדשה עם "ראש" חדש אחר לגמרי, כי רבנו ז"ל מרים ומגביה את הראש שלו, שיתרומם אל למעלה מכל עניני ותבלי העולם הזה, ומכון אותו להסתכל על התכלית הנצחית, שהם חיי עולם הבא, וכשאדם זוכה לזה ביום הראשון של השנה, הינו להרים את עצמו קצת מהעולם הזה, ולחשוב על חיי עולם הבא, אזי שאר כל ימות השנה נגררים אחריו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ערוכין מא ע"א): 'גופא ברת רישא אזיל', שהגוף הולך אחר הראש, וכן הוא בגוף השנה – שהכל הולך אחר הראש של השנה, ומוהר"ת ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן צד) שהיתה פתובה אצל רבנו ז"ל תורה שלמה על ענין ראש השנה, שאז שלשה ראשים מתקבצים ביחד, הראש של כל אחד ואחד, אצל הראש בני ישראל, ביום ראש השנה, אבל לא זכה לקבל תורה זו מרבנו ז"ל, אבל הרמז שיוצא מהתורה הזאת הוא, שאז בימי ראש השנה הקדושים, הזמן מכשר מאד לעשות ראש והתחלה חדשה לכל ימי חייו, כי הכל הולך אחר הראש והתחלה, ואם האדם מקשר את הראש שלו, אל ראש הצדיק, בראש השנה, אזי מבטח שתהיה לו שנה אחרת לגמרי, שיוזכה לחיות חיים אמתיים בדבקות תבואה יתברך שמו.

מה.

פרוש חדש בדבור 'כל הענין שלי הוא רק ראש השנה'

ופעם פרש מוה"רא"ש נ"י, את שיחת רבנו ז"ל שאמר "גאר מיין זאך איז ראש השנה", כל הענין שלי הוא רק ראש השנה (חיי מוה"ר"ן סימן ת"א), שאצל רבנו ז"ל, כל השנה מסתובב סביב ראש השנה, וכל ימות השנה קשורים אל ראש השנה, וכמו שאמר רבנו ז"ל בעצמו (שיחות הר"ן סימן רט"ו), שמיד שחולף ועובר ימי ראש השנה, אני כבר מטה און לפתל, לשמוע אם לא מעוררים כבר לקום לסליחות לשנה הבאה, ועל ידי שבאים אל רבנו ז"ל על ראש השנה, מקבלים דעת האמת, לזכר שכל השנה מקשרת אל ראש השנה, ויכולים לפעל ישועות גדולות במשך כל ימות השנה, בכחו של ראש השנה הקדוש והנורא, כי את זה כל אנשי העולם יודעים, שבראש השנה צריכים לבוא אל הקדוש ברוך הוא, ולבקש ממנו יתברך על בני חיי ומזוני, ועל שאר הענינים הנצרכים, ומצפים כל השנה שייגיע ראש השנה שיוכלו לבוא לפני השם יתברך, אבל אצל רבנו ז"ל, כל יום ויום מקשר אל ראש השנה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה טז ע"א): 'אדם נדון בכל יום, ורבנו ז"ל מעורר את כל אחד ואחד שייבקש ויתפלל על כל צרכיו ועניניו בכל יום ויום, ובזה הוא מקשר כל יום ויום אל ראש השנה, וכל יום ויום נחשב כמו שנה שלמה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שם ב' ע"ב): 'יום אחד בשנה חשוב שנה'.

שיחות מוה"רא"ש

מט.

הגלוי הנפלא שכל יום מקשר בכנימיות לראש השנה

כי מיד כְּאִשֶּׁר אָדָם מְרִים אֶת רֵאשׁוֹ וּמְחַשְׁבֵּתוֹ לְחַשֵּׁב עַל הַתְּכֵלִית
הַנְּצָחִית הָאֱמִתִּית, וּמִתְעוֹרֵר לְבַקֵּשׁ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל
הַצְּמֻכּוֹתוֹ הַנְּשָׁמִית, כִּי יוֹדֵעַ וּמֵאֱמִין שֶׁחֶפֶל תְּלוּי בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, אָז
הוא חוֹזֵר וּמְקַשֵּׁר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֶל יְמֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים, וְכֵן
הַשָּׁנָה כְּלֹא נִכְלָלָת בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁעוֹמֵד בּוֹ, וְכִמוֹ שֶׁמְבַקְשִׁים בְּכָל יוֹם
בְּ"כַרְפֵּת הַשָּׁנִים": בָּרַךְ עֲלֵינוּ "אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת" וְאֶת כָּל מִינֵי
תְּבוּאָתָהּ לְטוֹבָה, "וּבָרַךְ שְׁנוֹתֵנוּ" בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת, וְאוֹמְרִים בְּרַכָּה
זֹאת, בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה כְּלֹא, הֵחֵל מִתְּפִלַּת עַרְבִית שֶׁל מוֹצְאֵי רֵאשׁ
הַשָּׁנָה, עַד תְּפִלַּת מִנְחָה שֶׁל עֶרֶב רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְלְכַאוּרָה יִפְלֵא, לְמַח
מִתְּפִלָּים עַל כָּל הַשָּׁנָה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְעוֹד בְּמִנְחָה הַאֲחֵרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה
חוֹזְרִים וּמְבַקְשִׁים אֵף שְׁלֹא נִשְׁאַרוּ בְּשָׁנָה הַזֹּאת אֵלָּא רְגָעִים סְפוּרִים?
אֵלָּא זֶה סִימָן שֶׁכָּל יוֹם וַיּוֹם כְּלוּל מִכָּל הַשָּׁנָה כְּלֹא, וְכֵן יוֹם מִמְּשִׁיךְ
הַשְּׁפָעֵתוֹ מֵרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם יְכוּלִים לְפַעֵל יְשׁוּעוֹת כְּמוֹ
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְכֵן זֶה מְקַבְּלִים עַל יְדֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל
בֶּן אֲשֵׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת אֶצְל רַבֵּנוּ ז"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אִזּוֹה
לְרֵאשׁ וְלִשְׁנָה אַחֲרָת לְגַמְרֵי, וְתִהְיֶה לוֹ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוֹקָה בְּאַמֶּת.

עניני ציון רבנו הקדוש בכלל ובפרט

נ.

לבטל כל הפסקות שיש על השתטחות בציון רבנו

מוהרא"ש נ"י אומר, שכל אלו המסתפקים בגדל מעלת המשתטח על ציון רבנו ז"ל בפעיר אומן, וחקרים בדעתם בכלבולים שונים האם זוכים שם לתקון הנפש גמור או לא, ומכל שכן אלו המסתפקים אם רבנו ז"ל טמון שם או לא, כל אלו עדין לא זכו למעם טעם אמת של ציון רבנו ז"ל, כי מי שזכה למעם טעם אמת של השתטחות על הציון הקדוש של רבנו ז"ל – אין לו שום ספקות או שום בלבולים בדבר, רק יודע היטב איזו טובה נצחית עשה לו רבנו ז"ל מאז שזכה להשתטח על ציונו הקדוש, ובפרט אם גם זכה להיות שם בימי ראש השנה הקדושים, כי יודע שרבנו ז"ל הוציא אותו מן השאול תחתית ומתחתיו ממש, ועשה לו נתיח לב ומח, ברוחניות, והפך אותו לאיש אחר לגמרי, ואף על פי שעדין עובר עליו מה שעובר, ועדין יש לו הרבה מה לתקן ולשנות, אבל על כל פנים, הוא נמצא בדרך הטובה, ורוצה להגיע אל תקונו הנצחי, ובכל פעם שהוא בא אל ציון רבנו ז"ל, הוא מקבל עוד תקון ועוד תקון, עד שלבסוף בודאי יזכה להגיע אל מה שצריך להגיע.

שיחות מוה"רא"ש

נא.

לא נדאי להקבנם בשום וכוהים

ואמר מוה"רא"ש נ"י, שעל פן לא נדאי להקבנם בשום וכוהים או מקריבות עם בני אדם, האם ציון רבנו ז"ל באמת הוא תקון גמור לנפש או לא? האם באמת רבנו ז"ל קבור שם באותו מקום או לא? כל אחד יחזיק בשלו, העקר שיידע אדם היטב את אשר עשה רבנו ז"ל לנפשו, ויעורר אנשים שיסעו לציון רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ומי שיזכה לצית ולשמע, בודאי יזכה למעם מעם אור הגנוז של רבנו ז"ל.

נב.

לכל אחד יש ספור מיוחד ממה שרבנו ז"ל פעל לו ולנפשו

ואמר מוה"רא"ש נ"י, שאם היו מחברים חבור שיאגד בתוכו את כל הספורים שהעידו וספרו אנשים, מה שפעלו אצל ציון רבנו ז"ל, ברוחניות ובגשמיות, היו מתמלאים מזה פרקים רבים, עבי פרס, כי לכל אחד יש ספור מיוחד ממה שרבנו ז"ל פעל לו ולנפשו. ותמיד נדאי לזכר את דברי הרב החסיד רבי נחמן טולמשינער ז"ל, שאמר בשעה ששאלו אותו שייספר מופתים מוה"רנ"ת ז"ל, ענה ואמר: "איין מופת בין איך", הנני בעצמי מופת של מוה"רנ"ת ז"ל, כי אם "נחמן שואב מים" יכול להתהפך להיות "רבי נחמן טולמשינער", זהו המופת הכי גדול, וכן הוא בענין ציון רבנו ז"ל, שהמופת הכי גדול יודע כל אחד בנפשו, מה רבנו ז"ל עשה בשבילו, ושנה את תכונת נפשו, ולכן אין

צ'ריכים יותר מזה, רק לעזרר אנשים שיסעו לשם, ויראו בעצמם את גדל כחו של רבנו ז"ל.

גה.

צ'ריד שחתקון הכללי יהיה חדש בכל פעם אצל האדם ואמר מוה"רא"ש נ"י, שצ'ריכים לדעת שבכל פעם שבאים אל ציון רבנו ז"ל, ואומרים שם את התקון הכללי, מקבלים תקון חדש מרבנו ז"ל, ולכן אסור שהדבר הזה יהיה ישן אצל האדם, כאלו כבר היה שם, וכאלו כבר קבל תקון, ומה שיך לקבל עוד תקון, רק צ'ריכים לבוא לציון רבנו ז"ל בכל פעם מחדש, לקבל תקון חדש לגמרי, ולא עוד, אלא אפלו אם אדם שוחה כמה ימים בעיר אומן, כגון בימי ראש השנה הקדושים, עליו לדעת, שבכל פעם שהוא בא אל ציון רבנו ז"ל, מקבל תקון חדש מרבנו ז"ל, ועליו לבא אל הציון בכל פעם בתשוקה חדשה לגמרי.

גה.

למה לא ינצלו את הזמן היקר?
ומוה"רא"ש נ"י בדרשותיו הקדושות בימי ראש השנה, תמיד מעורר על זה, שלא יבזבוזו בני אדם את ההזדמנות הגדולה שיש להם בימים אלו, כי אם כבר מסרו את נפשם לבוא לאומן על ראש השנה, ועזבו את ביתם ומשפחתם במסירות נפש ממש, וגם הוציאו הון רב על הוצאות, למה לא ינצלו את הזמן היקר לבוא עוד פעם אל הציון, ועוד פעם אל הציון, ויהיה הדבר אצלם בכל פעם מחדש ממש, ואז יראו

שיחות מוֹתְרָא"ש

למפרע שְׂבוּדָאי הִיְתָה פְּדָאִית כָּל הַיְגִיעָה וְכָל הַפְּרָחָה, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל
מְמַשִּׁיךְ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְכֻלָּם לְמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנָה, אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה
לְהִשְׁתַּטַּח עַל צִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּכָל עֵת, וּבְפָרַט בְּיָמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה
הַקְּדוּשִׁים.

נח.

הגם לכבוש את המלכה עמי בבית?

מוֹתְרָא"ש נ"י אָמַר, שְׂכָל אֱלוֹ שְׂזוּכִים לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל צְרִיכִים
לְהִזְהַר מְאֹד לְקַיֵּם רְצוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּלְהִזְהַר בְּתַכְלִית הַזְּהִירוֹת לֹא לַעֲשׂוֹן
שֵׁם סִיגְרִיּוֹת, וְלֹא לְשִׁתּוֹת שֵׁם מִשְׁקָה הַמְּשֻׁבָּר, כִּי אַחֲרַת זֶה נִכְנָם
בְּגֵדֵר שֶׁל (אֶסְתֵּר ה, ח): "הַגֵּם לְכַבּוֹשׁ אֶת הַמְּלָכָה עַמִּי בְּבֵית", רַחֲמָנָא
לְיַצְלֵךְ, כִּי הֲלֹא רַבְּנֵנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד עַל עֲשׂוֹן סִיגְרִיּוֹת וְעַל שְׁתִּית
מִשְׁקָה מְשֻׁבָּר, וּכְמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּחַיֵּי מוֹתְרָא"ן (סִימָן תעב), שֶׁהִזְהִיר רַבְּנֵנוּ ז"ל
לֹא לַעֲשׂוֹן, וְכֵן צִוָּה שְׂלֹא לְשִׁתּוֹת מִשְׁקָה הַמְּשֻׁבָּר (לְקוּטֵי מוֹתְרָא"ן חֲלַק ב' סִימָן
כו), וְצְרִיכִים לְקַיֵּם רְצוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּכָל מְקוֹם שְׂאֲדָם נִמְצָא, וּמִכָּל שֶׁבֶן
בְּעִיר אוֹמוֹן, עַל יַד צִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל, צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד בְּכָל זֶה, בְּכַדִּי
שְׂלֹא יִהְיֶה בְּכָלל "הַגֵּם לְכַבּוֹשׁ הַמְּלָכָה עַמִּי בְּבֵית", שֶׁהָרִי נִמְצָא אֲצֵל
צִיּוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאִיךָ יַעֲבוֹר עַל רְצוֹן רַבְּנֵנוּ ז"ל, חַס וְשְׁלוֹם, וּכְמוֹ שֶׁפְּעַם
אָמַר מוֹתְרָא"ן ז"ל אֶל ר' נַחֲמָן טוּלְמִשְׁיַנְעֵר ז"ל שֶׁרָצָה לְמַחֵר לְלַכֵּת
עִם מוֹתְרָא"ן ז"ל אֶל הַצִּיּוֹן, אָבָל תֵּיהִי לוֹ בְּגֵד קְרוּעַ, וְאָמַר לוֹ מוֹתְרָא"ן ז"ל
שֶׁמִּקְדָּם יִתְקַן הַבְּגָד שֶׁלּוֹ וְאַחַר כֵּן יֵלֵךְ אֶל הַצִּיּוֹן, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל
הִזְהִיר מְאֹד לֹא לְלַכֵּת עִם בְּגֵד קְרוּעַ (לְקוּטֵי מוֹתְרָא"ן חֲלַק א' סִימָן קכז). "וְאֵם

אין מציתים את רבנו ז"ל, למה לבא אליו? וכן הוא בענין עשון סיגריות ושתית משקה המושפר, ובפרט בראש השנה בעצמו, שאסור עשון סיגריות חמור מאד, וכמבאר בפוסקים, שרבים אוסרים זאת לגמרי, והוא הלול יום טוב, רחמנא ליצלן, ונוסף לכל זה, הרי נמצא על יד ציון רבנו ז"ל שאסר את העשון כל השנה, ואיך יעבור על רצון רבנו ז"ל בפניו, חס ושלום.

נו.

להזהר מאד לנזק עצות רבנו ז"ל בפרט בשנמצאים אצלו ואמר מוהר"א ש"נ, שפמנו שצריכים להזהר מאד לא לעבור על רצון רבנו ז"ל בשנמצאים אצל רבנו ז"ל, כמו כן צריכים להשתדל ביותר לקיים עצות רבנו ז"ל בכל מה שיוכלים, בשנמצאים אצל רבנו ז"ל, הינו העצות של תורה ותפלה שנתנו לנו רבנו ז"ל, ללמוד שעורים בסדרן ולהתבודד הרבה עם השם יתברך, פי פזה גורם נחת רוח ותענוג עצום לרבנו ז"ל, וכמו שפעם אמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן קסב) שכשאחד יבוא על קברו ויאמר קפיטל תהלים בהתעוררות הלב, יהיה לו תענוג גדול מזה, ועשה תנועות בגופו ובעצמותיו אז, ורמו שיהיה לו חלוץ עצמות אז בקברו, פשיאמרו תהלים על קברו, ולכן כל מה שלומדים שעורים בסדרן פרצונו של רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן עו), וכן מתבודדים הרבה עם השם יתברך פרצונו של רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כח), וכן שמחים עם שמחת יחדותו פרצונו של רבנו ז"ל (לקוטי

שיחות מוֹהֲרָא"ש

מוֹהֲרָא"ן חֵלֶק ב' סימן י"א, וּמְקַיְמִים דְּבַרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל שְׁגִזֵּר וְאָמַר "מִצְוָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד" (לקוטי מוֹהֲרָא"ן חֵלֶק ב' סימן כד), וּכְשֶׁעוֹשִׂים כָּל זֶה סְמוּךְ וְנִרְאֶה לְצִיּוּנוֹ שֶׁל רַבְנֵנוּ ז"ל – גּוֹרְמִים תַּעֲנוּג גְּדוֹל וְנַחַת רוּחַ עֲצוּם לְרַבְנֵנוּ ז"ל, וּבִזְכוּת זוֹ רַבְנֵנוּ ז"ל יִחֹזֵר וְיִמְשִׁיךְ עָלָיו שִׁפְעַת קוֹדֶשׁ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְיִזְכֶּה לְתַקִּינִים גְּדוֹלִים וְעֲצוּמִים שֶׁלֹּא שֶׁעַר בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וּבִפְרָט בְּשִׁזְזוּכִים לְבֵא אֶל רַבְנֵנוּ ז"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, בְּזֶה בְּעֲצֻמוֹ מְקַיְמִים רְצוֹן רַבְנֵנוּ ז"ל, שְׂצִוָה לַעֲשׂוֹת כְּרוּז: "שִׁפְלֵם יְבוֹאוּ אֵלָיו עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה" (חיי מוֹהֲרָא"ן סימן תג), וּבִכְכֹּחַ זֶה בְּיָדָיו יִזְכֶּה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבֻרָכָה.

נז.

בַּעֲת הַחֲשִׁמְטָחוֹת עַל צִיּוֹן רַבְנֵנוּ זִכְהָ לְגוֹף חֲדָשׁ מִזֶּן עֵדוֹן מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, שֶׁקִּשְׁתָּה מְאֹד לְהַסְבִּיר לְבְנֵי אָדָם אֵת מַעֲלַת עֲנִיּוֹן הַחֲשִׁמְטָחוֹת עַל צִיּוֹן רַבְנֵנוּ ז"ל כָּל הַשָּׁנָה, וּמִכָּל שָׁבֵן בִּימֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים, כִּי אֲצֵל צִיּוֹן רַבְנֵנוּ ז"ל מְקַבֵּל אָדָם נְשָׂמָה חֲדָשָׁה, וְגַם גּוֹף חֲדָשׁ, וְנַעֲשֶׂה בְרִיָּה חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ. וּמְקַבֵּל בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂמֵחָה שְׂמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל (לקוטי מוֹהֲרָא"ן חֵלֶק ב' סימן פג): 'כִּשְׂאָדָם בָּא לְקַדְשֵׁת שַׁבֵּת קֹדֶשׁ, אִזְ עוֹלָה לְקַדְשֵׁת הַמְּקוֹם, וּפּוֹשֵׁט גּוֹפוֹ הַמְּצַרֵּעַ שְׂחוּא מִמְשָׁכָא דְחַוִּיא [מֵעוֹר הַנְּחָשׁ], וְלוֹבֵשׁ בְּגָדֵי שַׁבֵּת, תִּינּוּ גּוֹף קְדוֹשׁ מִזֶּן עֵדוֹן, כִּי הַמְּקוֹם גּוֹרֵם, וְנִרְפָּא מִצַּרְעָתוֹ וְנִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף קְדוֹשׁ מִזֶּן עֵדוֹן; עֵין שָׁם, זֶה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל צִיּוֹן רַבְנֵנוּ ז"ל שֶׁבְעִיר אוֹמֵן, שֶׁכִּשְׂאָדָם בָּא לְשָׁם, וְנוֹתֵן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְאוֹמֵר שָׁם אֵת הַעֲשָׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים שֶׁל

תקון הכללי, רבנו ז"ל מְמַשֵּׁד לוֹ נְשֻמָּה חֲדָשָׁה, וְגוֹף קָדוֹשׁ חֲדָשׁ מִזֶּן עֵדוּ, וְהוּא בְּכַרְיָה חֲדָשָׁה לְגַמְרִי, עַד שֶׁיֵּשׁ שִׁיחָה מֵרַבְּנוּ ז"ל, שְׁאֵפִילוּ מִי שְׁנוֹלֵד שְׁלֵא בְּכַשְׁרוֹת, חֵם וְשְׁלוֹם, יָכוֹל לְקַבֵּל גּוֹף קָדוֹשׁ עַל יְדֵי הַשְׁתַּמְחוֹת עַל צִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ. אָבֵל עַל פִּי רוֹב, אֵינּוּ מְרַגְּשִׁים כָּל זֹאת מִיַּד תַּכְף וּמִיַּד, וְאֶדְרָבָה, נְדָמָה לְאָדָם שֶׁמְרַב עֲוֹנוֹתָיו, לֹא נִשְׁתַּנָּה כְּלוּם עַל יְדֵי הַשְׁתַּמְחוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אָבֵל אַחַר כָּךְ, כְּשֶׁהוֹלֵךְ מִשָּׁם, וְחוֹזֵר חֲבִיתָה, מֵתְחִיל לְהַרְגִישׁ טַעַם אַחַר בְּחַיִּים, וְלֹאט לֹאט מְרַגֵּישׁ שֶׁמִּשְׁתַּנָּה כָּל מַחְלָף מַחְשַׁבְתּוֹ, וְהוּא כָּאִישׁ אַחַר וּבְכַרְיָה אַחֲרַת לְגַמְרִי.

נח.

הָאָדָם מוֹנֵעַ אֶל רוּפָא שְׁעוֹשָׂה לוֹ הַרְדָּמָה, מִנֶּחֱם אוֹתוֹ וּמְכַרֵּא אוֹתוֹ וְאָמַר מוֹהַרֵּא"שׁ נ"י, שֶׁהַשְׁתַּמְחוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, נְדָמָה לְאָדָם שֶׁבָּא אֶל רוּפָא מִמַּחֶה לְנִתּוּחַ גְּדוֹל, שֶׁכָּל חַיִּיו תְּלוּיִים בָּזֶה, וּמוֹסֵר עַצְמוֹ בְּיַד הַרוּפָא הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר לְהַצִּיל אֶת חַיָּיו, וּמְקַבֵּל מִקֶּדֶם זְרִיקָה לְהַרְדָּמָה שְׁלֵא יִרְגִישׁ אֶת כְּאִבֵי הַנִּתּוּחַ, וְאֵז הַרוּפָא עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ כְּפִי בְּקִיאוֹתוֹ בְּחֻכְמַת הַרְפּוּאָה, לְהַצִּיל אֶת חַיָּיו, אָבֵל הַחֹלָה אֵינּוּ יוֹדֵעַ מוֹזֵה כְּלוּם בְּשַׁעַת הַנִּתּוּחַ, רַק אַחַר כָּךְ, כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר מִן הַהַרְדָּמָה, בְּתַחֲלָה עֵדִין מְרַגֵּישׁ כְּאִבִּים שְׁלֵאֲחֲרֵי הַנִּתּוּחַ, אָבֵל אַחַר כָּךְ, לֹאט מֵתְחִיל לְהַחֲלִים לְהַתְרַפְּאוֹת עַד שֶׁנִּתְרַפָּא לְגַמְרִי, וְהוּא כָּאִישׁ אַחַר לְגַמְרִי, וְכֵן הוּא אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁבְשַׁעַת מַעֲשָׂה, עַל פִּי רוֹב אֵינּוּ מְרַגֵּישׁ כְּלוּם, כִּי הוּא כְּמוֹ חוֹלָה שֶׁתַּחַת הַרְדָּמָה, אָבֵל אַחַר כָּךְ כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר

שיחות מוֹתְרָא"ש

מהתְרַדְמָה, מתחיל לְהַרְגִישׁ כְּאִישׁ אַחַר, וְאִפְּלוּ אִם עֲדוּן יֵשׁ לוֹ כְּאֲבִים, אֲבָל בְּכָל פַּעַם הוּא הוֹלֵךְ וּמִתְחַזֵּק, וְחִפְּאִים נְהִים וּמִסְתַּלְקִים, עַד שֶׁנִּתְרַפָּא לְגַמְרֵי.

נ.ט.

הַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְנֵי ז"ל

וְאָמַר מוֹתְרָא"ש נ"י, שֶׁהַעֲקָר הוּא הָאֲמוּנָה – לְהֶאֱמִין שֶׁרַבְנֵי ז"ל מְטַפְּלִים בּוֹ, וְעוֹשֶׂה לוֹ נְתוּחַ חֹק בְּלֵב וּבִמְחָה, וְעַל יְדֵי הָאֲמוּנָה שֶׁמֵּאֲמִין בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְנֵי ז"ל, שֶׁהוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעוֹלָם, אֲפִלוּ אִישׁ גְּרוּעַ בְּמוֹהוֹ, עַל יְדֵי זֶה יִקְבַּל תַּקּוּן גָּמוּר, וְיִתְהַפֵּף לְאִישׁ אַחַר לְגַמְרֵי בְּאַמְתָּה.

ס.

לְנַצֵּל כָּל שְׁעָה וְכָל רֵגַע בְּתַפְּלָה וּבְהַתְבּוּדוּת

וְאָמַר מוֹתְרָא"ש נ"י, שֶׁעַל בֵּין בְּשׂוֹזוּכִים לְבֹא לְעִיר אֲוִמָן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְנִמְצְאִים שָׁם כְּפֹה יָמִים לְפָנָי זֶה אִו אַחַר כָּף, אֲסוּר לְהִיּוֹת בְּטָלָן וּלְבַזּוֹ אֶת הַזְּמַן עִם דְּבָרִים בְּטָלִים אִו דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָף, רַק לְנַצֵּל כָּל שְׁעָה וְכָל רֵגַע בְּתַפְּלָה וּבְהַתְבּוּדוּת, וְלְבֹא עוֹד פַּעַם אֶל הַצִּיּוֹן, וְעוֹד פַּעַם אֶל הַצִּיּוֹן, וּבְכָל פַּעַם יִהְיֶה בְּעֵינָיו בְּהַדוּשׁ לְגַמְרֵי, וּכְאִלוּ עֲדוּן לֹא הָיָה שָׁם, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחַתּוֹ לְפָנָי הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ שֶׁם בְּמִקּוֹם הַקְּדוּשׁ שֶׁל גְּנִיזַת רַבְנֵי ז"ל, שִׁיזוּכָה מַעֲתָה לְתַקֵּן כָּל דְּרָכָיו וְלְהִיּוֹת אִישׁ כְּשֵׁר בְּאַמְתָּה, וּלְבַקֵּשׁ עַל כָּל פְּרַט שֶׁל הַחַיִּים בְּפִרְטֵי פִרְטֵי, כִּי שָׁם אֲצֵל רַבְנֵי ז"ל יְכוּלִים לְפַעֵל כָּל דְּבָר, וּכְמֵאֲמַר רַבֵּי אַבְרָהָם בֶּן רַבִּי נַחֲמָן ז"ל, שֶׁאִם מִתְעַקְּשִׁים אֲצֵל רַבְנֵי ז"ל – פּוֹעֲלִים,

ואין הפונה להתעקש ולקחת דבר בחזקה, כי כבר הזהיר רבנו ז"ל על זה מאד, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצו) שאסור להתעקש על שום דבר, ולומר שהקדוש ברוך הוא מכרח לעשות בקשתו, רק אם יתן הקדוש ברוך הוא, יתן, ואם לאו, לאו, עין שם, ולכן אסור לומר להתקדוש ברוך הוא שמכרח לתן לו, אלא הפונה להתעקש על עבודת התפלה, להתפלל עוד הפעם ברחמים ותחנונים, ועוד הפעם ברחמים ותחנונים, הכל במתנת הנם, ולא לעזוב את הרצון כלל, ואם ירבה בתפלות ובקשות כאלו אצל ציון רבנו ז"ל, בעקשנות גדולה, בודאי יזכה לראות ישועות גדולות בכל ענין, ויפעל כל משאלות לבו לטובה.

כא.

מעלת הזוכה לשבות אצל רבנו סמוך לקברו הקדוש

מוהרא"ש נ"י אומר, שמה שמזכיר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קסו) שהשבותות לשבותים אצל הצדיק האמת הן כמו תענית, ובחיי מוהר"ן (סימן רצו) מבאר יותר, שהם גדולים ומזכים יותר משבע פעמים תענית משבת לשבת, עין שם, זה סובב והולך ביותר על שבת קדש לשבותים אצל ציון רבנו ז"ל בעיר אומו, שמי שזוכה לשבות שם בשבת קדש, הרי נחשב לו כמו שצם גזמאות של תעניות, כי תענית משבת לשבת בעצמה נחשבת במקום המון תעניות רבות, כמובא בספרים, וזה מלבד מה שאומרים חכמינו הקדושים (תנחומא בראשית), שפבוד שבת עדיף מאלף תעניות, נמצא, שלשבות אצל רבנו ז"ל על שבת קדש, וגם להתענג שם בתענוגי שבת קדש, זה נחשב

שיחות מוה"רא"ש

במספר תעניות שאין להם מספר כלל, ולכן בשנוסעים על ראש השנה לציון רבנו ז"ל, וגם זוכים לשבות שם איזו שבת מלפניו או מלאחריו, זו זכות נוראה ונפלאה מאד, וראוי לאדם לשמוח כל השנה על שזכה לשבות שבת קדש אצל רבנו ז"ל, ביחד עם השמחה שזכה להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה.

מב.

תפלות ובקשות להשם יתברך בזכות הצדיק שנכלל בו יתברך פעמים רבות נשאל מוה"רא"ש נ"י, אודות פשפאים לציון רבנו ז"ל, ומבקשים כל מיני תפלות ובקשות, האם מכוונים לומר התפלות ובקשות אל השם יתברך, ומבקשים עזר וסמך בזכות הצדיק הגנוז שם, או גם מבקשים בקשות מאת הצדיק, שיפעל בעבורו, שיזכה להגיע אל כל מה שרוצה. ומוה"רא"ש נ"י, היה עונה להם ששניהם אמת, כי הצדיק האמת נכלל לגמרי בו יתברך, ולכן בשימבקשים ממנו, כאלו מבקשים מהשם יתברך, ובפרט בשנמצאים על קברו הקדוש, הרי זה נחשב כמו שעומד לפניו ממש, ושומע כל מילה ומילה שמדברים אליו, וכמו שאמר רבנו ז"ל אל בתו אדל, עליה השלום (שיחות הר"ן סימן קו): "כמו שאני עתה בחדר זה, ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי, אם את תבואי אצל הדלת ותצעקי אבי, אבי, וכו' לא אשמע דבריך? נמצא בשאדם בא אל ציון רבנו ז"ל, בודאי יכול לפרש שיחתו לפני רבנו ז"ל כאלו עומד לפניו בחיים חיותו, ורבנו ז"ל כבר הבטיח אותנו בהבטחה נאמנה,

עם שני עדים כשרים, כשיבואו לקברו הקדוש ויתנו פרוטה לצדקה, ויאמרו העשרה מזמורי תהלים של תקון הכללי, הוא יניח עצמו לארץ ולרחב לעשות לו טובה, ועל ידי הפאות יוציא אותו מן השאול תחתיות. נמצא, כשאדם בא אל ציון רבנו ז"ל, עליו לומר בפה מלא לפני רבנו ז"ל: "רבנו ז"ל, הרי פאתי לפניכם כמו שפקשתם, ועשיתי מה שעלתי, תעשו מה שעליכם, ותוציאו אותי מן השאול תחתית, ואזכה לתקון גמור, ולשוב בתשובה שלמה לפני השם יתברך באמת", ואמירות כאלו בתמימות ובפשיטות גמורה, חשובות מאד בעיני השם יתברך, וכודאי יזכה אדם לתקון אמת, ולפעל ישועות ורחמים רבים, ככהו ובזכותו הגדולה של רבנו ז"ל.